

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

**Politické aspekty řízení a rozvoje vybrané obce
(případová studie obce Postřelmov)**

Bc. Jana Maierová

© 2014 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra humanitních věd
Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Maierová Jana

Veřejná správa a regionální rozvoj nav.- Šumperk

Název práce

Politické aspekty řízení a rozvoje vybrané obce (případová studie obce Postřelmov)

Anglický název

Political aspects of management and the development of the chosen municipality (case study of Postřelmov)

Cíle práce

Tématem diplomové práce je problematika místní samosprávy a rozvoje obcí s důrazem na období po roce 1989. Výzkum bude zaměřen na vybranou obec Postřelmov ležící v Olomouckém kraji (okres Šumperk). Cílem práce bude v rámci zvoleného tématu: 1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obce a vyhodnotit jejich vliv na vývoj a fungování místní samosprávy. 2. Identifikovat aktéry politického procesu v obci (lokální politické subjekty, zájmové skupiny, podnikatelské subjekty apod.) a analyzovat jejich vzájemné vztahy. 3. Definovat charakter rozhodovacího procesu místní samosprávy v oblasti rozvoje obce.

Metodika

Ve výzkumu samosprávy (politiky) na lokální (komunální) úrovni rozhodování se uplatňují dva hlavní směry. První upřednostňuje pohled shora a na komunální politiku pohlíží jako na nejnižší patro politiky jako celku. Nezhledňuje však místní specifika. Druhý směr vychází ze základního tvrzení, že komunálních politik je tolik, kolik je obcí. Jeho základní metodou jsou většinou jednotlivé případové studie, na jejichž základě bývají teprve opatrně konstruována zobecňující tvrzení [Balík 2005: 166–167]. Při vypracování práce bude využit výzkumný přístup, jenž se snaží zohledňovat odlišnosti v obsahu a způsobu rozhodování orgánů místní samosprávy v obcích různých velikostí. Práce bude postavena jako případová studie. Ke sběru dat budou využity zejména dvě základní techniky – studium dokumentů a dotazování. Dále budou použity další standardní metodologické postupy, především komparace.

Harmonogram zpracování

studium literatury a vyhledání podkladových materiálů - léto a podzim 2013, dále podle potřeby v průběhu zpracování práce

realizace rozhovorů v obci - léto a podzim 2013

zpracování práce a teze - do 02/2014

odevzdání práce a teze - do 03/2014

Oficiální dokument * Česká zemědělská univerzita v Praze * Kamýčká 129, 165 21 Praha 6 - Suchbát

!!!

Rozsah textové části

60-70 stran

Klíčová slova

Postřelmov, místní samospráva, rozvoj obce, rozpočet obce, občanské sdružení, volební strana, komunální volby, komunální koalice

Doporučené zdroje informací

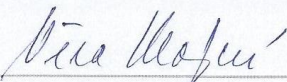
- Balík, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009.
- Balík, S. Metodologie výzkumu komunální politiky. In Fiala, P.; Strmiska, M. Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody. Brno: CDK, 2005.
- Bernard, J. (ed.). Endogenní rozvojové potenciály malých obcí a místní samospráva. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2010.
- Bernard, J. (ed.). Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj. Praha: Sociologické nakladatelství SLON, 2011.
- Brokl, L. Reprezentace zájmů v politickém systému České republiky. Praha: Sociologické nakladatelství, 1997.
- Čmejrek, J. a kol. Participace občanů na veřejném životě venkovských obcí ČR. Praha: Kernberg Publishing, 2009.
- Čmejrek, J.; Bubeníček, V.; Čopík, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru. Praha: Grada Publishing, 2010.
- Jůptner, P. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue č. 2, 2004, s. 80 – 101.
- Outlý, J. Volby do zastupitelstev – vývoj a souvislosti. Politologická revue č. 2, 2003, s. 17 – 44.
- Peková, J. Finance územní samosprávy: Teorie a praxe v ČR. Praha: Wolters Kluwer, 2011.
- Rektořík, J.; Šelešovský, J. Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací. Brno: Masarykova univerzita, 1999.
- Říchová, B. Úvod do současné politologie: srovnávací analýza demokratických politických systémů. Praha: Portál, 2002.
- Zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích (včetně pozdějších novelizací).
- Zákon č. 491/2001 Sb., zákon o volbách do zastupitelstev v obcích.

Vedoucí práce

Čopík Jan, Ing., Ph.D.

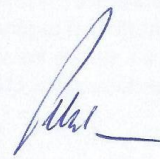
Termín odevzdání

březen 2014

prof. Ing. PhDr. Věra Majerová, CSc.

Vedoucí katedry

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan fakulty

V Praze dne 26.2.2014

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci „Politické aspekty řízení a rozvoje vybrané obce (případová studie obce Postřelmov)“ jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 24. 10. 2014

_____

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Janu Čopíkovi, Ph.D., za jeho odborné vedení, cenné rady a konzultace a dále panu starostovi Jaroslavu Nímrichtrovi a dalším členům samosprávy obce Postřelmov za jejich vstřícnost a čas, který mi věnovali při poskytování informací.

Politické aspekty řízení a rozvoje vybrané obce (případová studie obce Postřelmov)

Political aspects of management and the development of the chosen municipality (case study of village Postřelmov)

Souhrn

Práce se zabývá vlivem místní samosprávy na rozvoj vybrané obce Postřelmov a na politické aspekty jejího řízení. První část je zaměřena na teoretické vymezení základních pojmů, jako například místní samospráva a rozvoj obce, občanské sdružení, komunální volby a koalice. Ve druhé části je zpracována problematika místní samosprávy, rozpočet obce, jak se obec rozvíjí a jaké investiční akce proběhly. V práci jsou vymezeny socioekonomické charakteristiky obce a jsou zde zmapovány výsledky komunálních voleb v posledních letech. V závěru práce jsou porovnány teoretické poznatky se získanými poznatky z rozhovorů, které byly prováděny se zvolenými aktéry.

Summary

This thesis looks at the influence that local self-government has on the development of Postřelmov village and political aspects involved. The first part (theoretical) defines basic concepts related on this topic, such as administration and development of the village, civic associations, municipal elections and coalition. The second focuses on local self-government, budget, how the community developed and what investments actions happened. The thesis also characterises socio-economics indicators of the village and maps results of the municipal elections in last years. The conclusion compares theoretical premises with findings of interviews with selected stakeholders.

Klíčová slova: Postřelmov, místní samospráva, rozvoj obce, rozpočet obce, občanské sdružení, volební strana, komunální volby, komunální koalice

Keywords: Postřelmov, local self-government, community development, budget of village, civic association, election side, municipal elections, municipal coalition

Obsah

Úvod.....	11
1 Cíl práce a metodika	12
1.1 Cíl práce	12
1.2 Metodika práce.....	13
2 Teoretická východiska	15
2.1 Správa a veřejná správa.....	15
2.1.1 Správa.....	15
2.1.2 Veřejná správa.....	15
2.2 Státní správa a samospráva	16
2.2.1 Územní a zájmová samospráva.....	17
2.3 Obec a obecní samospráva	19
2.3.1 Charakteristika a znaky obce	19
2.3.2 Působnost obce.....	20
2.4 Orgány obcí.....	21
2.4.1 Zastupitelstvo obce	21
2.4.2 Rada obce	22
2.4.3 Starosta obce	23
2.4.4 Obecní úřad	24
2.4.5 Výbory a komise	25
2.5 Majetek obce	26
2.6 Rozpočet a rozpočtový proces	26
2.6.1 Rozpočtový výhled	27
2.6.2 Rozpočtový proces	28
2.7 Občanská sdružení a spolky.....	31
2.8 Komunální politika	31
2.8.1 Způsoby výzkumu v komunální politice.....	33
2.8.2 Volební strana	33
2.8.3 Komunální koalice	34
2.8.4 Teorie koalic	35
2.8.5 Typologie koalic	35
2.8.6 Exekutivní koalice v českém prostředí	37
3 Praktická část	39
3.1 Charakteristika obce Postřelmov	39
3.1.1 Demografická charakteristika	39
3.1.2 Historická charakteristika	39
3.1.3 Současnost obce Postřelmov.....	42
3.1.4 Nezaměstnanost	45
3.1.5 Dopravní obslužnost	47
3.1.6 Majetek obce	47
3.1.7 Rozpočet a rozpočtový výhled obce Postřelmov	48
3.1.8 Porovnání rozpočtů obcí	51
3.1.9 Občanská sdružení v obci	53
3.2 Investiční akce.....	56
3.2.1 Výstavba nové víceúčelové sportovní haly.....	56
3.2.2 Revitalizace centra Postřelmova	57
3.2.3 Shrnutí.....	58

4 Analýza místního politického procesu	60
4.1. Volby do zastupitelstva obce I	61
4.1.1. Volby do zastupitelstva obce v roce 2006	61
4.1.2. Výsledky voleb 2006	63
4.1.3. Rada obce pro období 2006–2010	65
4.2. Volby do zastupitelstva obce II	65
4.2.1. Volby do zastupitelstva v roce 2010	65
4.2.3. Rada obce pro období 2010–2014	68
4.3. Volby do zastupitelstva obce III	68
4.3.1. Volby do zastupitelstva obce v roce 2014	68
4.3.2. Výsledky voleb 2014	68
4.3.3. Rada obce	70
4.4. Koaliční jednání	70
4.5. Rozvoj – jednání a rozhodování zastupitelstva	73
4.6. Shrnutí	75
4.7. Návrhy a doporučení	77
Závěr	80
Seznam použitých zdrojů	83
Přílohy	88

Seznam zkratk

AVZO	Asociace víceúčelových základních organizací
ČČK	Český červený kříž
ČOV	Čistička odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSSD	Česká strana sociálně demokratická
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská unie
JSDH	Jednotka sboru dobrovolných hasičů
KDU-ČSL	Křesťanská demokratická unie – Československá strana lidová
KSČM	Komunistická strana Čech a Moravy
MŠ	Mateřská škola
MVIP	Minimálně vítězně ideově propojená
NIN	Nadměrně ideově nepropojená
NIP	Nadměrně ideově propojená
ODS	Občanská demokratická strana
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
SPOZ	Strana práv občanů Zemanovci
ROP	Regionální operační program
TJ	Tělovýchovná jednota
ZŠ	Základní škola

Úvod

Počátky lokální politiky můžeme najít již v roce 1849, kdy byla zavedena novodobá územní samospráva. Pro každý územní stupeň je charakteristické, že představuje územní celek a ten je geograficky označený. Základním stupněm územní samosprávy je obec a té se budeme věnovat v celé práci. Každá místní samospráva má snahu řídit si své záležitosti a stará se o veřejné záležitosti místní komunity. Je důležité pohlížet na celý systém zdola, a ne věnovat pozornost politickým systémům shora. Často nemáme mnoho informací o tom, jaké si místní samosprávy kladou cíle, jak jich dosahují a hlavně jakým způsobem tyto místní samosprávy fungují. Nahlédneme také na sdružování občanů se stejnými zájmy a zálibami v dané obci.

Po roce 1989 se odehrály mnohé změny v oblasti územní samosprávy. Byla odstraněna soustava národních výborů novým obecním zřízením. Významný byl přechod od nedemokratického systému k demokracii. Jednou za čtyři roky se konají volby do zastupitelstev obcí a občané dané obce si volí své zástupce z jednotlivých politických stran. Není neobvyklé, že v komunální politice často hrají důležitou roli osobní vztahy, schopnosti a povahové přednosti jednotlivých kandidátů na starostu.

1 Cíl práce a metodika

1.1 Cíl práce

Tématem diplomové práce je problematika místní samosprávy a rozvoje obce s důrazem na období po roce 1989. Výzkum je zaměřen na vybranou obec Postřelmov ležící v Olomouckém kraji (okres Šumperk). Zvolená obec byla vybrána z několika důvodů. Z hlediska sídelní struktury je Postřelmov obcí, ale dle zákona o obcích č. 128/2000 Sb. by mohl být prohlášen za město, žije zde totiž více než 3 000 obyvatel. Dalším důvodem, proč byla obec Postřelmov vybrána, je, že se obecní samosprávě podařilo realizovat významné investice. Jedním z důvodů výběru obce Postřelmov je také to, že v obci bydlím již od narození a mám k této obci osobní vazbu.

Cílem práce je v rámci zvoleného tématu:

- charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obce a vyhodnotit jejich vliv na vývoj a fungování místní samosprávy,
- identifikovat aktéry politického procesu v obci (lokální politické subjekty, zájmové skupiny, podnikatelské subjekty) a analyzovat jejich vzájemné vztahy,
- definovat charakter rozhodujícího procesu místní samosprávy v oblasti rozvoje obce a analyzovat participaci místních obyvatel na místním veřejném dění.

V souladu s cíli je možné si položit výzkumnou otázku, ve které se pokusíme potvrdit či vyvrátit tvrzení, které uvedl Petr Jüptner ve svém textu Komunální koalice a politické modely. Tvrzení zní: „Koalice v menších středních obcích získávají podobu uzavřené a neformální velké koalice, ve které existuje nepsané vymezení sfér vlivu a jednotliví aktéři proti sobě neútočí, aby se z této velké rodiny nevyřadili.“ (Jüptner, 2004, s. 91). Chceme zjistit, jestli to tak funguje i v Postřelmově.

Obecně můžeme říci, že v obcích menších středních velikostí se poměr sil mezi nezávislými kandidáty a politickými stranami začíná vyrovnávat. Ve větších obcích je to odlišné a můžeme tvrdit, že nezávislí kandidáti doplňují stranické spektrum. V praxi to

znamená, že kandidáti bez politické příslušnosti často figurují na kandidátních listinách parlamentních politických stran.

1.2 Metodika práce

Při výzkumu samosprávy na lokální úrovni lze pohlížet na komunální politiku dvěma směry. Jedná se o pohled shora, který komunální politiku vnímá jako nejnižší patro politiky jako celku. Obecně můžeme říci, že tento směr nezohledňuje místní specifika. Druhý směr vychází ze základního tvrzení, že komunálních politik je tolik, kolik je obcí. Jeho základní metodou jsou většinou případové studie, na jejichž základě bývají teprve opatrně konstruována zobecňující tvrzení (Balík, 2005, s. 166–167).

Při zpracování práce je využit výzkumný přístup, který se snaží zohledňovat odlišnosti v obsahu a způsobu rozhodování orgánů místní samosprávy v obcích různých velikostí. Práce je postavena jako případová studie vybrané obce. Ke sběru dat byly využity zejména dvě základní techniky – studium dokumentů a dotazování. Studovány byly zápisy z jednání zastupitelstva, rozpočty obce, materiály volebních stran a kronika obce Postřelmov, dále byly použity polostandardizované rozhovory. Dotazování byli představitelé místní samosprávy, představitelé zájmových sdružení a občané obce. Základní položené otázky jsou součástí přílohy č. 1. Seznam rozhovorů je obsažen ve zdrojích na konci práce.

Studium dokumentů je neinvazivní technika sběru dat, při které jsou zkoumány a analyzovány psané a tištěné materiály, kterými mohou být noviny, knihy, kroniky, statistiky a fotografie. Dále jsou to jiné materiální výtvořky člověka, které zachycují události, jejich významy, chování nebo motivy jednání. Můžeme říci, že se tato technika snaží ukázat, jak minulé události ovlivňovali současnost a jak se mohou promítat do budoucnosti (Majer, Majerová, 2009, s. 180–187). Dotazovací techniky jsou naproti tomu přímo spojeny s respondenty a hlavní princip je založen na pokládání odpovědí a vyhodnocování jejich odpovědí. Obecně se využívají hlavně ve výzkumech, které se zabývají deskripcí společenských jevů a jejich vysvětlením (Majer, Majerová, 2009, s. 30–35).

V práci jsou vymezeny základní socioekonomické ukazatele obce Postřelmov, její samospráva (politické aspekty řízení) a další aspekty politického řízení v obci, kterými jsou občanská sdružení a různé spolky.

Dále jsou v práci zpřehledněny a analyzovány výsledky komunálních voleb v obci Postřelmov, které proběhly v roce 2006 a 2010, 2014.

V práci byly zmapovány dvě investiční akce, jedna již proběhla a druhá se teprve chystá. Jedná se o výstavbu víceúčelové sportovní haly, která byla dokončena v roce 2008, druhou investiční akcí bude revitalizace centra Postřelmova, na kterou obec získala příslib dotace a akce bude zahájena v průběhu roku 2014.

2 Teoretická východiska

2.1 Správa a veřejná správa

2.1.1 Správa

Pod pojmem správa se rozumí ekonomické řízení a dle dostupné literatury lze lokální správu označit jako jeden ze článků veřejné správy v České republice. Lze ji nazývat jako nejnižší příčku hierarchie veřejné správy, v mnoha oblastech je ovšem na vyšších úrovních veřejné správy nezávislá a rozhoduje o lokálních záležitostech ve vlastní kompetenci (Bernard, 2011, s. 18).

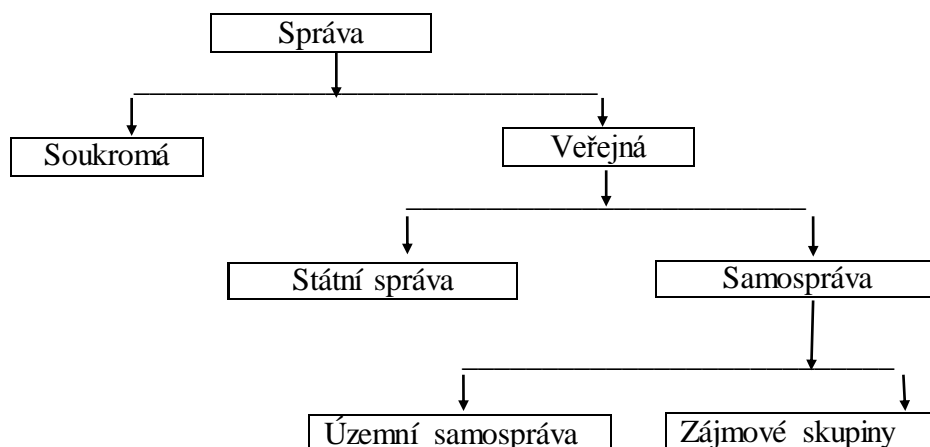
Správa dle Káni vykonává činnosti spojené s právem; je to historický pojem a lze jej odvodit ze slova „právo“. V praxi to jsou konkrétní činnosti, mezi které patří spravování, starání se, obhospodařování, řízení, udržování, organizování. Pokud si přeložíme latinský pojem „správa“, dozvíme se, že to znamená doslovně administrativní přísluhování (Káňa, 2010, s. 7).

Základní dělení správy je na správu veřejnou a správu soukromou. Dělení je na základě cílů, které každá správa sleduje. Nejprve si vymežíme správu soukromou. Ta je vykonávána subjekty v soukromém zájmu, má snahu o dosažení vlastního soukromého cíle a řídí se vlastní vůlí. Oproti tomu správou veřejnou se rozumí správa území (státu, kraje, obce), správa věcí, správa záležitostí, správa financí, správa objektů (Káňa, 2010, s. 10–11).

2.1.2 Veřejná správa

R. Provazníková rozlišuje veřejnou správu podle dvou hledisek. Podle prvního kritéria veřejnou správu vykonává stát svými orgány jakožto státní správu nebo stát přenechává určitý okruh záležitostí na nestátních veřejnoprávních korporacích a ty je spravují dle samosprávného principu. Druhé kritérium se týká hlediska geografického – zda se jedná o ústřední, územní, případně místní správu. Dle prvního kritéria je veřejná správa dělena na dva hlavní subsystemy, kterými jsou státní správa a samospráva. Samospráva může mít podobu územní a zájmové samosprávy (Provazníková, 2009, s. 11).

Obrázek č. 1: Klasické dělení správy

Zdroj: Provazníková, 2009, s. 12.

Dle dostupné publikace veřejnou správou označujeme správu věcí veřejných. Z hlediska nositelů veřejné správy se rozděluje na státní správu a samosprávu. Státní správu můžeme definovat jako správu věcí veřejných vykonávanou bezprostředně státními orgány. Jedná se o instituce, které státní správu vykonávají (ministerstva a krajské úřady). Samospráva je správa věcí veřejných vykonávaná samosprávnými orgány. Jsou to především instituce, které samosprávu vykonávají, například obecní úřady a městské úřady (Hloušek, Tichý, Štoгр, Wilson, 2000, s. 18–19).

2.2 Státní správa a samospráva

Káňa definuje státní správu jako veřejnou správu uskutečňovanou státem. V každé společnosti, kterou můžeme nazvat jako stát, je státní správa nezastupitelnou součástí veřejné správy a také je v tomto smyslu státní správa základem správy veřejné. Podle svého charakteru je státní správa buď zvláštním druhem společenského řízení uskutečňovaného státem, nebo se jedná o orgány státní správy, které uskutečňují výkon správy (Káňa, 2009, s. 16).

Lokální (místní) politika se odehrává v prostředí územní samosprávy a její počátky v českých zemích můžeme zařadit do období revoluce v roce 1848. V tomto roce místní politika uvedla do pohybu proces změn ve struktuře i činnosti veřejné správy v rakouském císařství (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 19).

Jak uvádí R. Provazníková, veřejná samospráva v tradičním pojetí bývá označována jako výsledek delegování správy na jiné, nestátní subjekty. Obecně můžeme říci, že samospráva je výrazem decentralizace a demokratizace. Samospráva vykonává svoje záležitosti především samostatně a pod vlastním jménem, prostředky v rámci zákonem stanovených předpisů (Provazníková, 2009, s. 11).

Samospráva může fungovat jen v demokratickém zřízení a představuje decentralizovanou moc, má všeobecnou společenskou podporu. Za znaky samosprávy můžeme označit právní subjektivitu, volené představitele a hospodaření s vlastním majetkem dle schváleného rozpočtu. Důležité je si uvědomit, jak samospráva hospodaří. Příjmy mohou být tvořeny dotacemi a subvencemi státu, vlastními zdroji, vlastními příspěvky. Oproti tomu výdaje jsou tvořeny náklady na mzdy, pojištění, energii, údržbu, výkon činnosti a dalšími náklady a výdaji. Všeobecně se samospráva dělí na územní a zájmovou samosprávu (Káňa, 2010, s. 47).

2.2.1. Územní a zájmová samospráva

Územní samospráva vznikala dvěma způsoby. První způsob, jak mohla vzniknout, je přirozeně jako obce, města – municipality. Obec je základem společnosti a je to základní stupeň územní samosprávy. Nebo vznikala uměle jako vyšší stupeň územní samosprávy na regionální úrovni. Charakteristické pro každý stupeň územní samosprávy je, že představuje územní celek, který je geograficky ohraničený. Dále územní samospráva představuje společenství občanů a charakteristickým rysem je občan. A ještě představuje samosprávu veřejných záležitostí, které se týkají daného společenství občanů (Peková, 2011, s. 19–20).

R. Provazníková také uvádí, že územní samospráva vznikala přirozeně jako obce, města, municipality a to s větším či menším počtem obyvatel, kteří sídlí na stejném místě. Zmiňuje se také, že určité prvky místní samosprávy se objevují již ve starém Římě a

Řecku. Ve 12. století získává větší postavení měšťanstvo; to se snažilo získat větší nezávislost pro města. Středověká města se chovají jako autonomní hospodářské celky s různými výsadami, které získala od panovníka. Jednalo se především o právo vybírat mýtné, vařit pivo a tak dále (Provazníková, 2009, s. 14).

Jak uvádí Z. Koudelka, obec je tradičním základem územní samosprávy. Obcemi můžeme označit ty územní samosprávné celky, které měly status obce ke dni 12. 11. 2000 (účinnosti zákona o obcích č. 128/2000 Sb.), a obce nově zřízené podle tohoto zákona (Koudelka, 2006, s. 7).

Zájmová samospráva znamená sdružování občanů se stejnými zájmy a zálibami. Jsou to občané, kteří mají stejné zájmy, cíle nebo stejnou profesi. Zájmovou správu můžeme charakterizovat podle vnitřní struktury, sídla, vlastní činnosti, stanov, oblasti působení, zodpovědnosti sama za sebe a ke svým členům, pravomoci jednat prostřednictvím svých představitelů s institucemi státní a veřejné správy. Základní členění zájmové samosprávy je na profesní sdružení a na zájmové sdružení. Profesní sdružení představuje sdružování občanů stejného profesního zaměření a profesionálů, kteří mají společné cíle a společné zájmy; jde o tzv. komory, kde převládá povinné členství. Jedná se o komory advokátní, notářské, komory soudců, exekutorské, lékařské, stomatologické, veterinární, dále je to komora agrární, komora auditorů, daňových poradců a hospodářská komora. Oproti tomu zájmové sdružení občanů je zájmová samospráva s postavením společenství, které sdružuje občany se stejnými zájmy. Uplatňuje se zde princip dobrovolnosti. Jedná se především o odbory, svazy, různá sdružení a kluby, např. sdružování v politických stranách, v zájmových organizacích, ve svazech (svaz včelařů, svaz zahrádkářů), ve sportovních a tělovýchovných organizacích, zájmových klubech (divadelní klub, novinářský klub) a odborových organizacích (Káňa, 2010, s. 47).

2.3 Obec a obecní samospráva

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecním zřízení), nám definuje obec jako základní územní samosprávné společenství občanů. Obec tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.

Z dostupné literatury víme, že v České republice existuje z hlediska samosprávy dvoustupňový systém a základní jednotkou územní samosprávy podle Ústavy ČR (ústavní zákon č. 1/1993, hlava VII, čl. 99) je obec. Někdy je používán i výraz místní samospráva. Druhým stupněm jsou dle Ústavy vyšší územní správní celky, které vznikly dne 1. 1. 2001 na základě zákona č. 347/1997 a nesou název kraje. Na území ČR je vymezeno 14 krajů (Provazníková, 2009, s. 27).

2.3.1. Charakteristika a znaky obce

Obec je charakteristická tím, že je to veřejnoprávní územní korporace a při realizaci svých pravomocí má povahu veřejného úřadu. Vystupuje jako právnická osoba a má právní subjektivitu. Její právní subjektivita se vztahuje k územní samosprávě jako takové a nikoliv k jednotlivým jejím orgánům (Koudelka, 2006, s. 7).

Charakteristické znaky obce:

- vlastní území,
- obyvatelstvo obce,
- soustava orgánů, jimiž jedná a uskutečňuje svou vůli,
- vystupování v právních vztazích svým jménem a právotvorba (vydávání právních předpisů),
- vlastní majetek a hospodaření podle vlastního rozpočtu.

Dle P. Káni se obce vyznačují svým územím, občany, funkcemi a názvem. Charakteristické pro obec je, že se rozkládá na katastrálním území. Jeho vyznačení je v územních plánech obce. Občané se mohou na záležitostech dané obce podílet přímo nebo nepřímo. Přímý způsob může být dobrovolnou účastí v komisích obecního úřadu, účastí v

místním referendu, účastí na veřejných schůzích. Nepřímá účast na záležitostech obce je dána prostřednictvím volených zástupců v zastupitelstvu a účastí na veřejných komunálních volbách. Funkce obce jsou samosprávné a státní. Samosprávné funkce znamená spravování sama sebe a spravování záležitostí obce a občanů. Státní je přenesenou funkcí obce a představuje výkon státní správy v rozsahu vymezeném zákonem č. 128/ 2000 Sb., o obcích (Káňa, 2010, s. 50–51).

2.3.2. Působnost obce

Základní funkcí územní samosprávy je samostatná působnost a patří do ní vše, co nepatří do působnosti přenesené. Rozsah přenesené působnosti se u obcí v České republice liší. Reformou veřejné správy byly dne 31. 12. 2002 zrušeny okresní úřady a došlo k převodu části jejich kompetencí na obce. Rozlišujeme obce s přenesenou působností dle rozsahu na obce v základním rozsahu na území obce, v rozsahu pověřeného obecního úřadu a v rozsahu obecního úřadu s rozšířenou působností (Peková, 2011, s. 339).

Dle R. Provozníkové do samostatné působnosti dle zákona o obcích patří:

- hospodaření obce,
- rozpočet a závěrečný rozpočet obce,
- peněžní fondy obce,
- PO obce a organizační složky obce,
- organizace, řízení, personální a materiální zabezpečení obecního úřadu,
- vydávání obecně závazných vyhlášek obce,
- místní referendum,
- obecní policie,
- ukládání pokut za správní delikty,
- program rozvoje územního obvodu obce,
- spolupráce s jinými obcemi.

Dále dle zvláštního zákona do samostatné působnosti patří místní poplatky, zřizování jednotky dobrovolných hasičů a zabezpečení úkolů požární ochrany v obci. Obec má chránit občany v obci před alkoholismem a jinými toxikomaniemi. Má zřizovat

zdravotnické zařízení, předškolní zařízení, základní školy a v neposlední řadě má zajišťovat připravenost obce na mimořádné události a podílet se na záchranných a likvidačních pracích (Provazníková, 2009, s. 30).

2.4 Orgány obcí

Mezi orgány obce patří zastupitelstvo, rada obce, starosta a úřad obce. U obce rozeznáváme orgány z hlediska:

1. jejich složení:
  - a) kolegiální – zastupitelstvo, rada, výbory zastupitelstva a komise rady,
  - b) individuální – starosta,

2. demokratické legitimacy:
  - a) přímo volené občany – zastupitelstvo,
  - b) volené zastupitelstvem – rada, starosta, výbory,
  - c) ustanovené jinak – komise, zvláštní orgány obce,

3. právního základu:
  - a) prvotně ústavně zakotvené – zastupitelstvo obce,
  - b) prvotně zákonně zakotvené – ostatní orgány v obci včetně zastupitelstva městské části (Koudelka, 2006, s. 56–57).

2.4.1. Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce je základním orgánem obecní samosprávy; členové zastupitelstva jsou voleni na 4 roky. Zvolení mohou být zástupci jednotlivých politických stran v obci nebo nezávislí kandidáti. Jednání zastupitelstva je veřejné a občané se ho mohou zúčastnit a vyjádřit se. Zastupitelstvo se schází podle potřeby, nejméně však jednou za tři měsíce, zasedání zastupitelstva svolává a řídí starosta obce. Během zasedání

zastupitelstva se pořizuje zápis. K platnému usnesení zastupitelstva obce je potřeba nadpoloviční většina hlasů. Počet členů se odvíjí od počtu obyvatel:

- do 500 obyvatel 5 až 15 členů,
- od 500 do 3 000 obyvatel 7 až 15 členů,
- od 3 000 do 10 000 obyvatel 11 až 25 členů,
- od 10 000 do 50 000 obyvatel 15 až 35 členů,
- od 50 000 do 150 000 obyvatel 25 až 45 členů,
- nad 150 000 obyvatel 35 až 55 členů (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 39).

Dle P. Káni zastupitelstvo stanovuje program rozvoje obce a rozpočet obce, schvaluje řízení rozpočtových a příspěvkových organizací, je zřizovatelem obecní policie, schvaluje obecně závazné vyhlášky, je zřizovatelem organizací (základní školy), schvaluje čestné občanství, nabytí a převod majetku obce, schvaluje bezúplatné převody peněžních prostředků a převody movitých věcí (Káňa, 2010, s. 53).

S. Balík uvádí, že občané se mohou aktivně účastnit jednání zastupitelstva a tím je umožněn i přímý vliv představitelů ekonomické sféry na to, jak rozhoduje obecní legislativa. Navíc pravomocí zastupitelstva je přímo manipulovat i s obecním majetkem (prodeje, nákupy, pronájmy a opravy) a může tak skrz obecní rozpočet rozhodovat o budování infrastruktury (Balík, 2005, s. 164–165).

K rozpouštění zastupitelstva dochází tehdy, nesejde-li se zastupitelstvo obce po dobu delší než šest měsíců tak, aby se mohlo usnášet. Druhým důvodem může být, nerespektuje-li zastupitelstvo nebo jiný orgán obce přes upozornění ředitele krajského úřadu soudní rozhodnutí o povinnosti vyhlásit místní referendum nebo má-li vyhlásit výsledky místního referenda. Pokud je zastupitelstvo rozpuštěno, pak nezbytné úkoly zabezpečuje rada obce a starosta, a to až do provedení nových voleb nebo jmenování správce obce (Koudelka, 2006, s. 76).

2.4.2 Rada obce

Rada obce je výkonným orgánem a je tvořená starostou a některými členy zastupitelstva. Jednání rady jsou neveřejná. V samostatné působnosti podléhá rada

zastupitelstvu obce, avšak v přenesené působnosti rozhoduje na základě zákona. Usnesení rady obce můžeme považovat za schválené tehdy, hlasuje-li pro usnesení nadpoloviční většina všech jejích členů. Počet členů rady je lichý a nesmí přesahovat jednu třetinu členů zastupitelstva, může mít tedy pouze 5 až 11 členů. Pokud má zastupitelstvo méně než 15 členů, rada obce se nevolí (Peková, 2011, s. 354); dle Z. Koudelky tedy v praxi může jít o obec do 10 000 obyvatel. Zákonný limit počtu zastupitelů ovšem i pro nejmenší obec umožňuje stanovit 15 členů zastupitelstva a tedy i radu (Koudelka, 2006, s. 77).

Radě obce je vyhrazeno:

- zabezpečovat hospodaření obce dle schváleného rozpočtu,
- vydávat nařízení obce,
- rozhodovat ve věcech obce,
- plnit vůči PO a organizačním složkám úkoly zakladatele nebo zřizovatele podle zvláštních předpisů, nejsou-li vyhrazeny zastupitelstvu obce,
- projednávat a řešit návrhy, připomínky a podněty předložené jí členy zastupitelstva obce nebo komisemi rady obce,
- stanovit rozdělení pravomocí v obecním úřadě, zřizovat a rušit odbory a oddělení,
- zřizovat a rušit komise,
- stanovit celkový počet zaměstnanců obce na obecním úřadě,
- kontrolovat plnění úkolů obecním úřadem a komisemi v oblasti samostatné působnosti obce,
- stanovit pravidla pro přijímání a vyřizování petic a stížností,
- plnit úkoly stanovené zvláštním zákonem (§ 102 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích).

2.4.3. Starosta obce

Starosta zastupuje obec navenek. Starostu a místostarostu si volí zastupitelstvo obce z řad svých členů. Musí splňovat podmínku být občanem České republiky. Starosta a místostarosta odpovídají za výkon své funkce zastupitelstvu obce a starosta jmenuje a odvolává se souhlasem ředitele krajského úřadu tajemníka obecního úřadu (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 45).

Starosta obce:

- je představitelem obce,
- svolává zastupitelstvo obce,
- připravuje, svolává a řídí schůze rady obce,
- odpovídá za objednání a provedení přezkoumání hospodaření obce, auditu,
- jmenuje a odvolává tajemníka,
- není-li funkce tajemníka zřízena, plní jeho funkci,
- plní úkoly zaměstnavatele,
- odpovídá za informovanost veřejnosti o činnosti obce (§ 103 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích).

2.4.4. Obecní úřad

Obecní úřad tvoří starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu a zaměstnanci obce, kteří patří do obecního úřadu. V čele obecního úřadu je starosta, který zastupuje obec navenek. I v malých obcích, kde není žádný zaměstnanec obce, tak vždy existuje obecní úřad se starostou a místostarostou (Koudelka, 2006, s. 86).

Výkonnými orgány jsou odbory a jejich počet a náplně činnosti závisí na velikosti obce či města, rozsahu samostatné působnosti a rozsahu přenesené působnosti při zabezpečování veřejných statků. Pokud má být řízení obce efektivní, tak spolu musí odbory a oddělení spolupracovat. Zákon o obcích (č. 128/2000 Sb.) předepisuje k vykonávání některých odborných funkčních zařazení příslušnou odbornou způsobilost (Peková, 2011, s. 356–357).

P. Káňa uvádí příklady odborů obecního úřadu – odbor školství, kultury a sportu, odbor finanční, odbor místního podnikání, odbor organizační. Například odbor místního podnikání zajišťuje ekonomický rozvoj obce a zajišťuje služby a dopravu. Odbor organizační zajišťuje usnesení volených orgánů a vlastní obecní správu (Káňa, 2010, s. 54).

Tajemník je zaměstnanec obecního úřadu a řídí administrativní aparát obecního úřadu. Do funkce je jmenován starostou, který jej také odvolává. Tajemník je odpovědný starostovi za plnění svých úkolů; v řadě obcí, kde nepůsobí tajemník, vykonává jeho úkoly starosta. Zajímavostí je, že tajemník nemůže vykonávat funkce v politických stranách a hnutích, ale může být jejich členem. Důvodem je předcházení případnému politickému střetu mezi starostou či radou a tajemníkem, který je členem opoziční strany (Koudelka, 2006, s. 88).

2.4.5. Výbory a komise

Jako své iniciativní a kontrolní orgány si může zastupitelstvo obce zřídit své výbory. Finanční a kontrolní výbor se zřizuje v obci vždy. Tyto výbory jsou nejméně tříčlenné a jejich členy nemohou být starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu ani osoby, které mají na starost rozpočtové a účetní práce na obecním úřadu. Výbor pro národnostní menšiny se zřizuje v obci, pokud v jejím územním obvodu žije podle posledního sčítání alespoň 10 % obyvatelstva, které se hlásí k jiné národnosti než české. Zastupitelstvo také může zřídit osadní výbor, jehož funkcí je předkládat zastupitelstvu, radě a výborům návrhy na rozvoj části obce nebo návrhy týkající se rozpočtu obce. Dále se tento výbor může vyjadřovat k návrhům a připomínkám (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 48).

Finanční výbor – provádí kontrolu, jak obec hospodaří s majetkem obce a financemi, plní další úkoly, které má od zastupitelstva obce.

Kontrolní výbor – kontroluje plnění usnesení zastupitelstva a rady. Kontroluje dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem na úseku samostatné působnosti. Opět plní další úkoly zadané zastupitelstvem.

Komise jsou výkonným orgánem rady a její členy vybírá rada. Usnází se většinou všech svých hlasů, počet si stanovuje sama rada. Komise je odpovědná radě ve věcech přenesené působnosti, na svěřeném úseku odpovídá starostovi (Koudelka, 2006, s. 91). Obecní úřad může zřizovat komise kulturní, poradní, přestupkové, preferenční, práce s dětmi, dopravní, kontrolní, mandátové a návrhové (Káňa, 2010, s. 54).

2.5 Majetek obce

Obec má k dispozici movitý a nemovitý majetek, který vlastní a spravuje. O způsobu využití obecního majetku se rozhoduje v rámci zvolených orgánů. Obec může majetek prodávat, pronajímat, vkládat ho do organizací, s majetkem podnikat, ručit. Povinností obce je majetek řádně evidovat a využívat ho řádně a účelně.

Obecní majetek slouží k těmto třem účelům:

- veřejně prospěšným účelům (škola),
- výkonu samosprávy (budova obecního úřadu),
- dalším činnostem v obci (k podnikání) (Káňa, 2010, s. 55).

2.6 Rozpočet a rozpočtový proces

V rámci soustavy veřejných rozpočtů rozlišujeme na úrovni samosprávných celků rozpočty obce a krajů. Jsou označovány jako decentralizované peněžní fondy. Územní rozpočet je vytvářen, rozdělován a používán stejně jako ostatní veřejné rozpočty v rozpočtové soustavě, a to především s využitím nenávratného, neekvivalentního a nedobrovolného způsobu financování. Rozpočet je současně bilancí a dává do souladu očekávané příjmy a výdaje. Rozpočet by měl být vždy vyrovnaný, i za cenu využití návratných finančních prostředků, pokud nejsou k dispozici rezervy (Provazníková, 2009, s. 76).

Hospodaření můžeme vyjádřit tímto matematickým vztahem:

$$\mathbf{F_1 + P - V = F_2}$$

F₁ .....stav peněžních prostředků v rozpočtu na počátku rozpočtového období

P.....příjmy

V.....výdaje

F₂.....stav peněžních prostředků v rozpočtu na konci rozpočtového období

Pokud je $F_2 > F_1$, pak se vytváří finanční rezerva pro hospodaření v dalším rozpočtovém roce.

Pokud je $F_1 > F_2$, pak je nutné použít rezervu z minulého období nebo z jiných zdrojů pro vyrovnání rozpočtové bilance (Provazníková, 2009, s. 57).

Rozpočet je nástroj, který je určen pro alokaci a redistribuci zdrojů. Slouží k financování veřejných statků a služeb, přerozdělování bohatství je prováděno systémem různých transferů. Žádoucí je nalézt takový alokační a redistribuční mechanismus, který umožní nakládat s omezenými zdroji hospodárně, efektivně a účelně, protože veřejné zdroje jsou vzácné a nedostatkové, a který bude dbát na priority cílů veřejných a výdajových politik (Ochrana, Pavel, Vítek, 2010, s. 89).

Jak uvádí J. Peková, příjmy a výdaje územního rozpočtu se třídí podle závazné rozpočtové skladby. Ve většině zemí se dále rozděluje rozpočet na běžnou a kapitálovou část rozpočtu. Důležité je dodržovat pravidlo vyrovnaného nebo mírně přebytkového rozpočtu u běžného rozpočtu. U kapitálového rozpočtu toto nemusí platit; pokud se jedná o střednědobou část rozpočtu, tak je možné připustit schodkovou kapitálovou část rozpočtu s tím, že se plánuje její vyrovnání návratnými příjmy (Peková, 2011, s. 220).

2.6.1. Rozpočtový výhled

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, stanovuje pravidla pro hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Jako pomocný nástroj se používá sestavený rozpočtový výhled, který se sestavuje na dobu dvou až pěti let následujících po roce, na který se sestavuje rozpočet. Tuto povinnost ukládá zákon od roku 2000, dříve územní samosprávné celky nebyly povinny sestavovat tyto střednědobé a dlouhodobé prognózy. Rozpočtový výhled představuje přehled o příjmech a výdajích, o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích, o dlouhodobě realizovaných záměrech (Provazníková, 2009, s. 73).

2.6.2. Rozpočtový proces

Rozpočet a rozpočtový proces je možné chápat jako nástroj zabezpečení a financování obecní politiky. Tento nástroj dává do souladu plánované příjmy a výdaje obce. Rozpočet považujeme za tokovou veličinu a během rozpočtového období běžně dochází k časovému nesouladu mezi vývojem příjmů a výdajů daného územního rozpočtu (Provazníková, 2009, s. 57).

Dle J. Pekové rozpočtový proces představuje činnost orgánů obce, spojenou se sestavením návrhu územního rozpočtu, s jeho schválením a realizací během rozpočtového období. Zahrnuje také průběžnou a následnou kontrolu jeho plnění, sestavení a schválení závěrečné balance hospodaření (Peková, 2011, s. 212).

Kroky rozpočtového procesu:

1. sestavení návrhu rozpočtového procesu,
2. projednání a schválení návrhu,
3. plnění územního rozpočtu,
4. průběžná kontrola,
5. sestavení přehledu o skutečném vývoji, projednání a následná kontrola (Peková, 2011, s. 212).

Oproti tomu R. Provazníková uvádí, že pod rozpočtovým procesem rozumíme souhrn činností, které slouží k řízení hospodaření územního samosprávného celku za dané rozpočtové období. Jako základ finančního hospodaření pro obce v ČR se rozpočet sestavuje pro jeden kalendářní rok. Ale rozpočtový proces je však delší, trvá přibližně 1,5 až 2 roky. Mezi fáze rozpočtového procesu řadí:

- analýzu minulosti a sestavení priorit,
- sestavení návrhu rozpočtu,
- projednání a schválení rozpočtu,
- kontrolu plnění rozpočtu,
- přehled o skutečném plnění rozpočtu – závěrečný účet,
- následnou kontrolu,
- aktualizaci programu rozvoje a rozpočtového výhledu (Provazníková, 2009, s. 70).

Veřejný rozpočet je možné rozložit z procesního hlediska, kdy je rozpočet připravován a schvalován v určité časové posloupnosti, která je poté obsahem rozpočtového procesu. V České republice je možné rozdělit sestavování rozpočtů na oblast státního rozpočtu dle zákona č. 218/2000 Sb., *o rozpočtových pravidlech a o změně některých pravidel*, a dle zákona č. 90/1995 Sb., *o jednacím řádu Poslanecké sněmovny*. Na úrovni územní samosprávy se sestavování a správa rozpočtu řídí zákonem č. 250/2000 Sb., *o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů*, a kontrolou se zabývá zákon č. 320/2001 Sb., *o finanční kontrole ve veřejné správě* (Ochrana, Pavel, Vítek, 2010, s. 88).

Příjmy rozpočtu obce

Příjmy rozpočtu je možné rozčlenit na čtyři skupiny: daňové příjmy, nedaňové příjmy a přijaté transfery, dotace a úvěry a půjčky. Mezi nejdůležitější řadíme daňové příjmy, nedaňové příjmy a přijaté transfery. Tato skupina tvoří tzv. nenávratné příjmy. Jsou tvořeny na principu nenávratnosti, neekvivalence a nedobrovolnosti. Poslední skupina patří do tzv. návratných příjmů a jsou to zejména půjčky a úvěry; obec je povinna je za určitou dobu splatit (Provazníková, 2009, s. 79).

Příjmy rozpočtu obce rozdělujeme na:

- příjmy z vlastního majetku a majetkových práv,
- příjmy z výsledků vlastní činnosti,
- příjmy z místních poplatků,
- příjmy z hospodářské činnosti,
- příjmy z vlastní správní činnosti,
- dotace z rozpočtu kraje,
- výnosy z daní nebo podíly na nich,
- přijaté peněžité dary a příspěvky,
- jiné příjmy, které patří do příjmů obce podle zvláštních zákonů (§ 7 zákona č. 250/2000 Sb., *o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů*).

Výdaje rozpočtu obce

Výdaje obecního rozpočtu lze členit z několika hledisek. Prvním důležitým členěním je z hlediska rozpočtového plánování; rozlišujeme tak výdaje na plánované

a neplánované. Plánované výdaje územních rozpočtů by měly být objemově rozhodující, musí na ně být vyhrazeny stabilní zdroje krytí. Patří mezi ně běžně se opakující výdaje jako například výdaje na platy zaměstnanců, výdaje na financování provozu školy a sociálních zařízení. Neplánované výdaje jsou nahodilé a mohou se vyskytnout během průběhu rozpočtového období. Jejich vznik a výše se nedá naplánovat. Mezi neplánované výdaje mohou být zahrnuty živelní pohromy, pokuty, penále. Důležité je vytvářet si rozpočtové rezervy ke krytí neplánovaných výdajů. Druhé významné členění je na běžné a kapitálové výdaje. Běžné výdaje se používají pro pravidelně se opakující potřeby v rozpočtovém roce, někdy jsou označovány jako neinvestiční nebo provozní výdaje. Kapitálové výdaje představuje financování dlouhodobých běžně se neopakujících potřeb; jsou nazývány investičními výdaji. Je možné je použít na pořízení nových investic. Třetí členění je na výdaje nenávratné a návratné. Návratné jsou v případě, kdy územní samospráva půjčuje krátkodobé finanční prostředky jinému subjektu rozpočtové soustavy. A další členění je podle funkcí veřejných financí na výdaje alokační, redistribuční a stabilizační. Alokační výdaje zahrnují nákup služeb a výdaje na uhrazení ztráty vlastních podniků. V posledních letech roste využívání redistribuční a stabilizační funkce veřejných financí na úrovni veřejné správy. Významnou roli zde hraje EU, která se snaží vyrovnávat ekonomickou úroveň regionů a prostřednictvím dotací zvyšuje jejich konkurenceschopnost (Peková, 2011, s. 278–281).

Mezi výdaje rozpočtu obce se řadí:

- závazky vyplývající ze zákonů, které obec musí hradit,
- výdaje na vlastní činnost obce,
- výdaje spojené s výkonem státní moci,
- výdaje obce z uzavřených smluvních vztahů,
- výdaje obce spojené v rámci uzavřených vztahů s jinými obcemi,
- úhrada úroků z půjček a úvěrů,
- výdaje na emise a na úhradu výnosů z nich,
- výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné práce,
- jiné výdaje (dary, výdaje na sociální a humanitární účely) (§ 9 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů).

2.7 Občanská sdružení a spolky

Nový občanský zákoník zasáhl do fungování občanských sdružení, která se vyskytují i v těch nejmenších obcích – jsou to převážně myslivecké spolky, sportovní kluby, rybáři, včelaři a jiná. Z občanských sdružení se staly od 1. 1. 2014 spolky a získaly právní subjektivitu. Spolek je definován tak, že musí mít alespoň tři osoby se společným zájmem, které mohou tvořit spolek jako samosprávný a dobrovolný spolek (§ 214 zákona č. 89/2012 Sb., *občanský zákoník*).

Z dostupné literatury můžeme říci, že se historicky se ustanovila struktura tří vzájemně se doplňujících hlavních forem zprostředkování zájmů. První formou bývá reprezentace politickými stranami. Za cíl si politická strana klade získání politické moci prostřednictvím voleb a tento cíl tvoří podstatu rozsahu a obsahu její působnosti i zdroje moci a odlišuje se od ostatních subjektů, které o získání politické moci neusilují. Druhou formou zprostředkování zájmů jsou zejména odbory a organizace zaměstnavatelů. Třetí formu tvoří různé zájmové skupiny, spolky, organizace a společenská hnutí. Ve druhé polovině 20. století byly předešlé tři formy doplněny čtvrtou formou zprostředkování zájmů – masmédií a tvůrci veřejného mínění (Brokl, 1997, s. 29–31).

2.8 Komunální politika

V České republice má možnost volit každý občan, který dosáhl věku 18 let. Volby jsou založeny na těchto principech, které musí být dodrženy – jedná se o všeobecné, rovné a přímé volební právo. Aktivní a pasivní volební právo se týká každého občana při dosažení požadovaného věku. Jedná se o právo volit a být volen. Pro jednotlivé úrovně voleb jsou odlišné podmínky při kandidování ve volbách. Do Poslanecké sněmovny je možné kandidovat dosažením 21 let, do Senátu je možné kandidovat až od 40 let. Do komunálních voleb je možné kandidovat od 18 let (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 51).

Svoboda nabídky a možnost výběru patří mezi znaky svobodných a demokratických voleb. Dochází tak k utváření prostoru pro konkurenci politických programů. Konkurenci tvoří různé politické strany a hnutí, které musí splňovat podmínky pro účast ve volbách (Říchová, 2007, s. 133).

U volebního obvodu je důležitá jeho velikost; tu je možné měřit podle počtu mandátů přidělovaných v daném obvodu. Ve volbách do Poslanecké sněmovny jsou volebními obvody územní samosprávné celky a ve volbách do zastupitelstev krajů se v daném obvodu přiděluje podle velikosti kraje 45, 55 nebo 65 mandátů. Oproti tomu do Poslanecké sněmovny se rozdělují 200 mandátů mezi 14 volebních krajů (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 54). V případě volebních obvodů pro komunální volby je situace složitější. Obce si samy určují velikost volebních obvodů a jsou limitovány dle zákona č. 367/1990 Sb., který rozdělil obce, města a městské části do sedmi skupin, a to podle počtu obyvatel. Tak je určeno rozmezí pro počet zastupitelských mandátů. Nejpozději 85 dní před volbami zastupitelstvo obce stanoví, kolik členů bude mít pro další období. Zákon je v tomto rozhodování obcí flexibilní. Důvodem pro nižší počet zastupitelů může být například nezájem obyvatel sestavit kandidátní listinu nebo naopak větší počet zastupitelů využijí města, která jsou územně rozsáhlá, chtějí vytvořit více volebních obvodů a získat tak větší zastoupení i lokálních zájmů městských částí (Outlý, 2003, s. 30).

Volební formule představují převádění hlasů voličů na mandáty. Rozdělujeme je na dva typy – většinové a proporcionální volební formule. V ČR se využívají většinové volební formule v jednomandátových obvodech v senátních volbách, proporcionální se používají ve volbách do Poslanecké sněmovny, do zastupitelstev obcí a krajů a také do Evropského parlamentu, kdy je ČR jediným vícemandátovým obvodem. V České republice se používá d'Hondtova volební formule ve volbách do Poslanecké sněmovny, do zastupitelstev obcí a do Evropského parlamentu. Tato metoda pracuje s posloupností dělitelů 1, 2, 3, ..., n, kde n označuje celkový počet rozdělovaných mandátů.

V roce 2001 proběhla reforma a došlo ke změně volební formule, a to především pro zastupitelstva do 15 členů. Upravená d'Hondtova metoda se nyní používá pouze ve volbách do zastupitelstev krajů (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 58–59).

2.8.1. Způsoby výzkumu v komunální politice

V současnosti rozlišujeme v komunální politice dva způsoby výzkumu. První pohled je „holistický“ neboli pohled shora. Pro tento výzkum je typické, že nezohledňuje místní specifika a pohlíží na komunální politiku jako na nejnižší patro celku. Druhý způsob výzkumu uvádí, že kolik je obcí, potom stejný počet bude i politik. Tento výzkum využívá metodu jednotlivých případových studií. Díky této metodě jsou pak opatrně konstruována zobecňující tvrzení. Analýzou zápisů z jednání zastupitelstva, rad, komisí, místního tisku nezískáme potřebné údaje k danému výzkumu. Mnohé informace je totiž velmi obtížné získat bez detailní znalosti daného prostředí. Při výzkumu využijeme tyto tři techniky: technika dotazování, technika participativního pozorování a obsahová analýza.

Pro výzkum komunální politiky bude důležitá práce s prameny a literaturou. Mezi základní prameny řadíme právní předpisy upravující fungování obcí. Patří sem zákon o obcích, zákon o volbách do zastupitelstev obcí a další. Dalším podstatným zdrojem jsou data z Českého statistického úřadu, která se týkají především volebních výsledků a údajů získaných při sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011. Za další zdroj považujeme články z tisku a webové stránky obcí, kde se dozvíme obsazení zastupitelstva, rady, komisí a můžeme zde najít zpřístupněná usnesení zastupitelstva. Dalším pramenem jsou rozhovory se současným nebo minulým starostou, radními, zastupiteli, členy komisí, aktivními občany (Balík, 2005, s. 168–169).

2.8.2. Volební strana

Politické strany se podílejí na spojování zájmů jednotlivců a skupin a také jsou hlavním prostředkem participace občanů na demokratickém procesu. Volební strany se ucházejí o přízeň voličů a ti si mezi nimi vybírají na základě svých preferencí. Představiteli volebních stran jsou zejména politicky aktivní občané, kteří se sdružují na základě společně sdílených názorů, postojů, zájmů a cílů. Tyto volební strany se snaží získat prostřednictvím volebních hlasů co největší podíl na státní moci a ve veřejné správě. Volební strany odrážejí politickou vůli lidu (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 65).

Důležitá je účast nezávislých kandidátů a jejich sdružení při komunálních volbách. V obcích do 3 000 obyvatel je kandidatura nezávislých většinou nutností a bývá jich skoro většina. Od roku 1990 platí zákon, který dává možnost, aby volební stranou byli nejen politické strany a jejich koalice, ale také nezávislí kandidáti, sdružení nezávislých kandidátů a jejich koalice. Nezávislí kandidáti a jejich sdružení musí při registraci kandidátních listin pro účast ve volbách předložit petici s podpisy občanů obce. Tyto subjekty oproti politickým stranám neprocházejí procesem registrace dle zákona, která ověřuje vážnost jejich volebního úmyslu. V některých obcích totiž docházelo k situacím, že nebylo možné dle nastavených pravidel volby uskutečnit z důvodu příliš přísných pravidel pro registraci nezávislých. V roce 1994 došlo ke změně a byl přijat nový zákon, který místo pevně stanoveného počtu podpisů zavedl jejich procentuální vyjádření. Sdružení nezávislých kandidátů v případě komunálních voleb musí při registraci kandidátních listin sestavit petici podepsanou od 7 % obyvatel obce (Outlý, 2003, s. 23–24).

2.8.3. Komunální koalice

Koalicí je možné označit seskupení, sdružení nebo spojenectví různých organizací určené ke společnému postupu nebo působení. V oboru sociologie se koalicí označuje skupina lidí, kteří se sdružují krátkodobě nebo dočasně k dosažení nějakého cíle (Hloušek, Tichý, Štogr, Wilson, 2000, s. 15).

Koalicemi politickými můžeme označit subjekty, které pracují na prosazení určité politiky nebo pro obsazení pozic svými kandidáty. Zabývá se jimi teorie koalic, která vychází z teorie her. Podmínkou je účast minimálně tří subjektů a hry jsou založeny na rozboru příčin a pohnutek, které vedou politické subjekty (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 145–146).

Také B. Říchová uvádí, že teorie koalic navazuje na teorii her a tedy rozpracovává situace, v nichž se hry účastní alespoň tři hráči. Pojem koalice chápe jako označení pro partnerství alespoň dvou hráčů, nejčastěji politických stran, které se snaží vytvořit spojenectví a zajišťují svým členům potřebnou legislativní většinu, která je nutná k prosazení návrhů zákonů připravených vládou (Říchová, 2000, s. 119).

2.8.4. Teorie koalic

Teorie koalic zahrnují dvě tradice – americkou a evropskou. V americké tradici je za cíl považován zisk exekutivního postu. Oproti tomu v evropské tradici je za cíl považováno především prosazení politického programu. Mezi nejracionálnější koalici patří tzv. minimální vítězná koalice; jedná se o koalici, která má minimální počet členů a zabezpečuje většinu v legislativě. Dále může vzniknout tzv. velká koalice – koalice s jedním nebo více nadbytečnými členy. Poslední variantou je menšinová koalice; jedná se o koalici s menšinovým zastoupením v legislativě (Jüptner, 2004, s. 80).

Stěžejním dílem americké tradice studia koalic se stalo dílo *Teorie politických koalic* od Williama H. Rikera z roku 1962, kde autor rozpracoval klasickou teorii her autorů J. von Neumanna a O. Morgensterna. Autor popisuje problematiku koalic jako hru s nulovým součtem. Vztah mezi hráči je dán jejich zájmem zvítězit v boji o posty ve vládě. Důležitý je pohled na povolební boj mezi politickými stranami. Je to boj o posty ve vládě (office seeking). Tematicky se prioritně věnuje problematice tzv. minimálních vítězných koalic. Oproti tomu evropská tradice studia koalic je zaměřena především na empirický výzkum a jedná se o koncept tzv. policy seeking, tj. boj o prosazení politického programu (Říchová, 2000, s. 120–121).

2.8.5. Typologie koalic

Minimální vítězná koalice je tvořena dvěma nebo více stranami, které společně kontrolují nadpoloviční většinu parlamentních poslaneckých postů. Koalice nemá členy, jejichž hlasy nejsou pro získání parlamentní většiny potřebné. V případě ztráty jednoho z partnerů koalice dochází ke ztrátě potřebné legislativní většiny. Důvodem vzniku minimální vítězné koalice je, že politické strany se snaží maximalizovat svůj zisk, především mít svůj podíl na moci a chtějí dosáhnout největšího počtu ministerských křesel za co nejvýhodnějších podmínek. Slabostí minimální vítězné koalice je, že díky ní není možné specifikovat, jaká vláda bude po volbách vytvořena, a proto je možné výběr zúžit a připojit kritéria – velikosti, počtu členů koalice, programové vzdálenosti mezi členy koalice či kritérium kombinující počet členů a jejich ideologickou orientaci. Rozlišujeme tyto druhy koalic, poté co bylo zahrnuto programové hledisko:

- minimální vítězné koalice,
- koalice s nejmenším počtem křesel,
- koalice s nejmenším počtem členů,
- koalice s nejmenší programovou vzdáleností členů,
- minimální vítězné ideologicky propojené koalice (Říchová, 2000, s. 131–132).

Velká koalice má alespoň jednoho nebo více tzv. nadbytečných členů – politických stran. Vyjednávání v koalici je v tomto případě složitější, protože je třeba zohlednit a v každé konkrétní situaci uspokojit více odlišných zájmů. S velkými koalicemi se můžeme setkat v soutěživých systémech s jednou politickou stranou, která ovšem nezíská nadpoloviční většinu mandátů, nýbrž vytváří koalice s více menšími partnery. Tento typ vlád se často vyskytuje v tzv. konsenzuálních demokraciích, neboť političtí aktéři dávají přednost shodě před konfliktním jednáním (Říchová, 2000, s. 133–134).

Dalším typem koalice je tzv. koalice široká, která je spojena s koalicí velkou. V tomto případě se spojí všechny politické síly a mimo tuto koalici ponechají jednoho relevantního politického partnera nebo politický proud. Široká koalice musí mít více než dva členy; kdyby měla jen dva členy, jednalo by se o koalici velkou. Dále v ní musí být více subjektů, než je zapotřebí k získání nadpoloviční většiny.

Posledním typem je koalice všestranná; v tomto případě se na formování vlády podílejí všechny relevantní politické síly. Takováto koalice je často označována jako všeobecní, všekrajská, všestátní (Cabada, 2006, s. 56).

Podle P. Jüptnera v komunální politice zjišťujeme, že není možné nalézt jednotné rysy pro tuto úroveň politického systému a nelze ji zkoumat jako jeden celek. Avšak je možné komunální politické systémy rozdělit do čtyř kvalitativně odlišných typů, které se od sebe rozlišují převážně svojí velikostí. Obce můžeme rozdělit na:

- nejmenší obce,
- obce menší střední velikosti,
- obce větší střední velikosti,
- největší obce.

Nejmenší obce

Jedná se o obce do 1 700 obyvatel. V těchto politických systémech nezdíka kandidují pouze nezávislí kandidáti a jejich sdružení. Často zde formálně existují jen maximálně dvě politické strany. V těchto obcích se objevují znevýhodněné předvolební koalice. Většinou se nevolí obecní rada a funkce starosty je neuvolněná, což znamená, že není o co hrát a nemá cenu se spolčovat. Konstrukce minimálních vítězných koalic je v těchto obcích zcela výjimečná.

Obce menší střední velikosti

Jedná se o obce od 1 701 do 9 000 obyvatel. V těchto obcích se láme poměr sil mezi nezávislymi kandidáty a politickými stranami. Strany v těchto obcích nevyvíjejí přílišnou aktivitu, voliči strany hodnotí zejména podle osobností na jejich kandidátních listinách. Koalice v menších středních obcích mají často podobu uzavřené a neformální velké koalice, ve které existuje nepsané vymezení vlivu a jednotliví aktéři proti sobě neútočí, aby se z této velké rodiny nevyřadili. Ale můžeme se zde setkat i se soutěživými systémy.

Obce větší střední velikosti

Jedná se o města od 9 001 do 45 000 obyvatel. Zcela výjimečně se v těchto obcích vyskytují předvolební koalice. Důležitá je tvorba exekutivních koalic po volbách, na základě nichž je volen starosta a jeho zástupci a zbylí členové městské rady. Nejčastěji se zde vyskytují velké koalice. Koaličními aktéry jsou v těchto obcích hlavně politické strany.

Největší obce

Jedná se o velká města od 45 000 obyvatel. Minimální koalice jsou v těchto největších městech zcela běžné stejně jako koalice velké (Jüptner, 2004, s. 80–98).

2.8.6. Exekutivní koalice v českém prostředí

Na úrovni malých a středně velkých obcí mnozí zúčastnění aktéři nepřiznávají, že koalice fungují a formují se na této úrovni, ale je tomu skutečně tak. Avšak s tím rozdílem, že se nemusí nutně jednat o stranický půdorys, ale o osobní (Cabada, 2006, s. 53).

Většinou v nejmenších obcích, kde není možné sestavit radu, není možné ani zkoumat koncept koalic v české komunální politice. U obcí, které radu sestavují a jejichž zastupitelstvo má patnáct členů, již je možné zkoumat na místní úrovni koaliční jednání (Balík, 2009).

3 Praktická část

3.1 Charakteristika obce Postřelmov

3.1.1. Demografická charakteristika

Diplomová práce je zaměřena na obec Postřelmov, která se nachází v Olomouckém kraji nedaleko města Šumperk, na soutoku řek Moravy a Desné. Zahrnuje území o rozloze 960 hektarů na rovinném terénu s nadmořskou výškou 284 m. Z celkové rozlohy tvoří 73 % orné půdy (www.postrelmov.cz). V současné době zde žije 3 194 obyvatel (dle ČSÚ k 1.1.2014) a celkový průměrný věk v obci je 42,1 let (www.czso.cz).

3.1.2. Historická charakteristika

První historickou zmínku o Postřelmově můžeme najít v kronice obce z roku 1349. Název obce je odvozen od osobního jména Postřelim či od pověsti, podle které poddaní postřelili svého pána. Od 17. století byl „Postřelmov“ nahrazen názvem Gross Heilendorf a byl používán až do roku 1945. Obec Postřelmov má ve svém znaku černého lva s korunkou na červeném podkladu, který drží šíp (*kronika obce Postřelmov*).

Obrázek č. 2: Znak obce Postřelmov

Zdroj: OÚ Postřelmov.

Na přelomu 18. a 19. století působily v obci dvě školy – obecní a farní. Malá farní škola stála na místě dnešní pošty, v roce 1872 byla přestavbou zvětšena. Měšťánská škola vznikla roku 1921 z původní rolnické záložny (hostinec). Na místě obecního úřadu stála v minulosti první sokolovna. Po jejím zbourání počátkem třicátých let 20. století byla na

jejím místě postavena budova obecní spořitelny. V sedmdesátých letech byla přestavěna na obecní úřad (Pavlíková, 2012).

V obci Postřelmov se nacházela řada průmyslových i zemědělských podniků. V roce 1868 byla založena rolnická záložna a stala se největším českým finančním ústavem tohoto typu na Zábřežsku a po Troubelicích druhým na severní Moravě. Postřelmov měl lihovar, mlátičí družstvo, brusírnu skla, továrnu na zápalky – sirkárnu, později zde byla firma vyrábějící umělou pryskyřici. Veliký význam pro obec měly Vítkovy továrny. Zakladatel byl Josef Vítek, který bývalou Večeřovu strojírnou rozšířil o slévárnu šedé litiny a o výrobu tkalcovských stavů (Pavlíková, 2012).

V Postřelmově se narodili významné osobnosti jako například Bohumil Ballon, Eduard Blaháček, Julius Brachtl, Rudolf Brachtl, Oldřich Forche, Václav Forche, Jan Jursa. Známý středoškolský profesor Jan Jursa byl autorem řady úspěšných slabikářů, čítanek a školních učebnic, některé byly vydány s ilustracemi Mikoláše Alše a Adolfa Kašpara (www.postrelmov.zabrezsko.cz).

V obci se nachází historická památka hrobka Bukůvků z roku 1592; jedná se o renesanční stavbu s pískovcovým portálem s kovanou mříží, která se nachází vedle postřelmovského farního kostela sv. Matouše (Postřelmov 650 let, 1999, s. 9). Tato státem chráněná památka patří mezi nejzajímavější v regionu a otevírá se návštěvníkům pouze několikrát do roka při slavnostních příležitostech a na postřelmovské hody. V hrobce jsou mumifikována těla čtyř členů rodiny šlechtického rodu Bukůvků (www.postrelmov.zabrezsko.cz).

Obrázek č. 3: Renesanční hrobka Bukůvků z Bukůvky

Zdroj: vlastní fotografie

Postřelmovský kostel je zasvěcen sv. Matouši, jak již bylo zmíněno v souvislosti s hrobkou šlechtického rodu Bukůvků. Kostel sv. Matouše především zaujme hlavním oltářem a nástropní malbou poslední večeře. Kolem kostela se nachází místní hřbitov. Publikace Postřelmov od minulosti k současnosti uvádí, že starý dřevěný kostel v letech 1664 či 1665 vyhořel a na jeho místě byl postaven nový kamenný kostel, jehož dnešní podoba je z poloviny 19. století (www.postrelmov.zabrezsko.cz).

Obrázek č. 4: Kostel sv. Matouše v Postřelmově

Zdroj: vlastní fotografie

3.1.3. Současnost obce Postřelmov

Obec Postřelmov se nachází v Olomouckém kraji, v okresu Šumperk a spadá do ROP Střední Morava. Obec se nachází v rovinatém terénu a má výborné podmínky pro sportování. Mezi nejvíce oblíbené sporty patří v létě cyklistika a v zimě lyžování v nedaleko vzdálených Jeseníkách. Postřelmov je členem mikroregionu Zábřežsko. Jedná se o svazek obcí, který byl založen v roce 1999 pod názvem Sdružení mikroregionu Zábřežsko. Na základě zákona č. 128/2000, o obcích, byl v roce 2001 název upraven na Svazek obcí mikroregionu Zábřežsko. Součástí rady mikroregionu je postřelmovský starosta Jaroslav Nimrichtr. Každoročně se jedna z obcí stává hostitelem Dne mikroregionu, na kterém se prezentují obce, jejich zajímavosti a produkty, činnost kulturních a sportovních spolků. V tento den se pořádá turnaj mikroregionu v malé kopané a v hasičských disciplínách. Svazek mikroregionu spolupracuje na různých projektech a podporuje realizaci farmářských trhů (www.zabrezsko.cz).

V roce 2011 v Postřelmově proběhlo setkání tří spřátelených obcí – Postřelmova, Moyenneville a Willinghamu. Starostové těchto obcí oficiálně svými podpisy stvrdili twiningovou smlouvu. Každoročně se lidé z těchto vesnic navštěvují. V roce 2014 proběhla akce v obci Postřelmov a doprovázel ji bohatý kulturní program (www.postrelmov.zabrezsko.cz).

V centru obce najdeme budovu obecního úřadu, která po provedené rekonstrukci změnila svoji podobu. Důvodem byl havarijní stav budovy, nutná byla oprava střechy, nové zateplení budovy a vytvoření bezbariérového vstupu a výtahu v budově. V budově se nacházely kanceláře po dřívější policejní služebně, která již nyní v obci není. Tyto prostory byly nahrazeny novou zasedací místností, kde nyní probíhají schůze zastupitelstva a mohou se jich účastnit i občané obce (rozhovor č.1, 2014).

Obrázek č. 5: Obecní úřad Postřelmov

Zdroj: vlastní fotografie

Centrem obce prochází silnice I. třídy, která spojuje obec s městy Šumperk a Zábřeh. V centru naší obce dále najdete poštu, obchody a služby pro občany a nedaleko je také kulturní dům s kinem a místní knihovnou. V kulturním domě probíhají zájmové kroužky jako je flétna, výtvarný kroužek, divadelní kroužek Hokus, cvičení pro děti s rodiči, scénický tanec Miniintro a folklórní soubor Markovička, který se každoročně účastní světově uznávaného Mezinárodního folklórního festivalu pořádaného v Šumperku. V blízkosti vlakového nádraží se nachází zdravotnické středisko, kde denně ordinuje praktický lékař, praktický lékař pro děti a mládež, stomatolog. V klidné části Postřelmova se nachází mateřská škola, kde jsou čtyři třídy s celkovou kapacitou 120 dětí. Budova MŠ sloužila dříve také jako jesle a součástí budovy je jídelna, prádelna, plynová kotelna se skladovacími prostory. Kolem MŠ je velká zahrada vybavená průlezkami a pískovišti (www.skolka.postrelmov.org). Pro děti školou povinné je zde Základní škola Postřelmov; v roce 1990 byl na ní obnoven nápis „jubilejní školy T. G. Masaryka“ (Postřelmov 650 let, 1999, 59 s.). Vedle školy je umístěn pension pro důchodce, jehož cílovou skupinou jsou senioři pobírající důchod od věku 60 let. Zřizovatelem je obec Postřelmov. Kapacita pensionu je 30 klientů (www.penzion.postrelmov.org).

V obci funguje sedm hospod, které nabízejí širokou nabídku jídel a pití a v letních měsících i venkovní posezení. Občané se tu setkávají a probíhá tu značná část

společenského života v obci, setkávají se tu představitelé politických stran a probíhají zde i předvolební schůze kandidátů (rozhovor č. 2, 2014).

Možnost sportovního vyžití je v obci vysoká, jelikož se v obci vybuďovala nová víceúčelová hala; probíhají zde turnaje v basketbalu, volejbalu, ve stolním tenise. V obci se využívají doposud dvě hřiště, jedná se o fotbalové hřiště a hřiště školní, které prošlo rekonstrukcí a na kterém se vybuďovalo nové osvětlení. Sportovní a relaxační centrum Postřelmov nabízí posilovnu s fitness, spinning, infrasaunu, finskou saunu a solárium. Nesmíme zapomenout na tenisové kurty, které jsou hojně využívány (rozhovor č. 1, 2014).

Dle kroniky obce Postřelmov měla obec v roce 1775 612 obyvatel. Výrazný nárůst obyvatel byl zaznamenán v roce 1830, kdy se počet zvýšil na 1 850 obyvatel, což je o více než polovinu. Následně toto číslo začalo klesat a v roce 1890 měla obec 1 170 obyvatel. V roce 1900 se počet obyvatel vyhoupl na 1 930 obyvatel. V roce 1930 žilo v obci 1 975 obyvatel a došlo tak k velkému rozmachu obce. Následně se toto číslo začalo zvyšovat až do současnosti, kdy obec dosáhla 3 245 obyvatel (*kronika obce Postřelmov*).

Tabulka č. 1: Růst obyvatelstva v obci Postřelmov

Rok	1775	1830	1890	1900	1930	1957
Počet obyvatel	612	1 850	1 170	1 316	1 975	2 050
Rok	1990	1994	1998	2002	2006	2010
Počet obyvatel	3 183	3 190	3 181	3 263	3 231	3 248

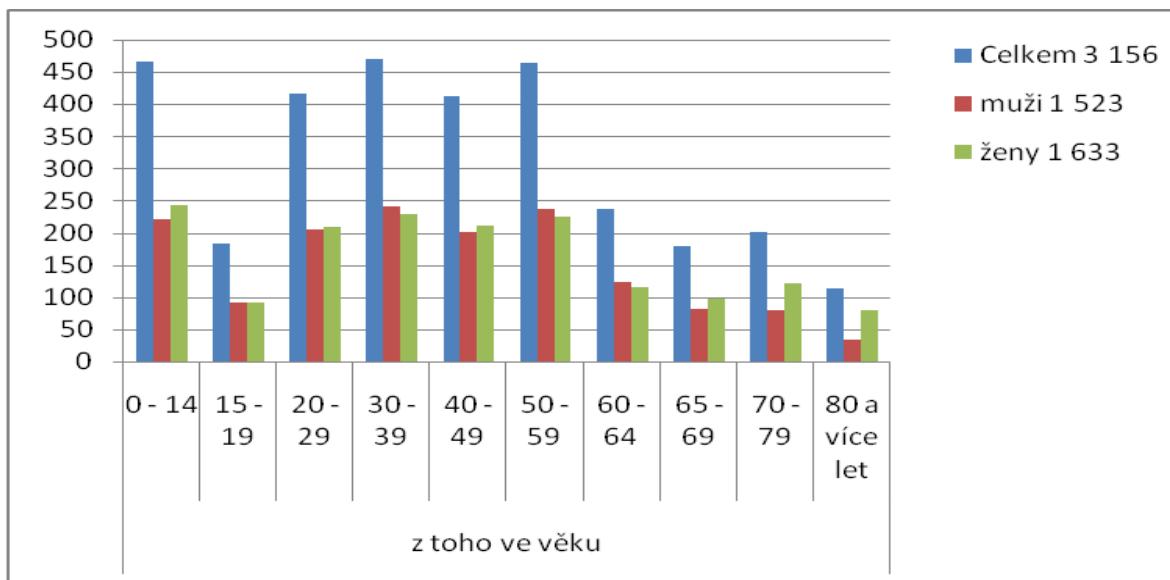
Zdroj: vlastní zpracování podle kroniky obce

Současně je v obci jedna mateřská škola a jedna základní škola, v minulosti tu byly dokonce dvě mateřské školy a jesle.

Obec Postřelmov měla ke dni 1. 1. 2013 3 245 obyvatel, z toho 1 558 mužů a 1 687 žen. V obci žije nejvíce žen ve věku 0–14 let (celkem 244 žen) a mužů ve věku 30–39 (celkem 241 mužů). Mezi nejstaršími občany je 114 občanů ve věku 80 a více let. Celkově tedy v obci žije nejvíce obyvatel ve věku 30–39 let (470 lidí) a na druhém místě je tu

skupina od 0–14 let (466 lidí). Do obce se stěhuje poměrně hodně mladých lidí oproti okolním vesnicím. Důvodem bude snadná dostupnost do okolních měst a veškeré služby občanům (www.czso.cz).

Graf č. 1: Obyvatelstvo podle věku obce Postřelmov

Zdroj: sčítání lidu 2011, vlastní zpracování

3.1.4. Nezaměstnanost

V obci již řadu let působí firma MEP, která zde má tradici již od roku 1931 a zabývá se výrobou elektrotechnických výrobků, výrobou slévarenských výrobků, jednoúčelových strojů a zařízení. V poválečných letech byla firma přejmenována na MEZ Postřelmov a později dostala název MEP Postřelmov a.s. Nyní firma působí pod názvem Slovácké strojírny, a.s., závod 07 MEP. Závod dlouhodobě spolupracuje s tradičními českými firmami, jako jsou ŠKODA Electric a ŠKODA Transportation, Cegelec, CZ LOKO a České dráhy. Součástí závodu v Postřelmově jsou slévárna hliníku a galvanovna. Firma zaměstnává v současnosti 305 zaměstnanců (www.sub.cz).

Nástrojárna Karsit Holding sídlí v Postřelmově od r. 2001 a nachází se v bývalém areálu MEP Postřelmov. Firma se zabývá se výrobou lisovacích nástrojů na tváření plechů, vstřikovacích forem na Al a slitiny, výrobou forem na gravitační lití Al. V současnosti zde pracuje téměř 40 zaměstnanců. Mezi nejvýznamnější zákazníky patří S.N.O.P. Villepinte –

Francie, WEBA Dietach – Rakousko, TAWESCO Kopřivnice, Klein & Blažek Štítý, ZKL Hanušovice a EBAS Benešov (www.dev-karsit-dmp.azurewebsites.net).

Firma Conti-RSC, s.r.o., sídlí v Postřelmově od roku 1996 a specializuje se na přepravu sypkých hmot v silocisternách. Můžeme říci, že se firma zaměřuje především na stavební průmysl, dále také na průmysl potravinářský, sklářský a chemický. Firma disponuje čtyřiceti soupravami a realizuje své zakázky v rámci EU a také i v třetích zemích. Od roku 2011 firma přesídlila do nevyužívaného areálu v obci Postřelmov. Firma si vybudovala během pár let silné postavení na trhu. Tato firma zaměstnává téměř 70 zaměstnanců (www.conti-rsc.cz).

Společnost J.V.Š., s.r.o., působí v Postřelmově od roku 1991 a zabývá se svařováním plastů. Dále se také zabývá dodávkami příslušenství pro galvanotechniku. Vyrábí především nádrže a pokovovací bubny. Nabízí realizaci a montáže galvanických linek a vzduchotechniky. Dále může nabídnout například filtrační zařízení a materiály, ventily, fitinky z PP, různé polotovary z plastů, CNC obrábění. Firma zaměstnává kolem 20 zaměstnanců (<http://www.jvs-sro.cz>).

Firma RK Company se specializuje na kompozitové výrobky, převážně na výrobky pro vodácký sport, jako jsou lodě, pádla a další sportovní doplňky. Vyrábí také basketbalové vybavení a dále se zabývá výrobou florbalových mantinelů. Z průmyslové výroby můžeme uvést například bezbariérové vany a automobilové doplňky. Dále firma slouží jako půjčovna lodí a vodáckého vybavení. Přestože firma momentálně zaměstnává 5–10 zaměstnanců, má velký potenciál se rozvíjet do budoucnosti (www.rkcompany.com).

V obci Postřelmov má svoji pobočku firma Penta Trading, která byla otevřena v roce 1996. Jedná se o její aplikační centrum se čtyřmi stroji, které je zaměřeno na testování, vývoj nových technologií a zkušební obrábění pro zákazníky. Tato firma je na trhu již od roku 1991 a je největším prodejcem elektroerozivních strojů v ČR a SR. Na pobočce v Postřelmově je zaměstnáno 10 zaměstnanců (www.penta-edm.cz).

Dle níže dostupných informací bylo při sčítání lidí 2011 v Postřelmově celkem 1 499 ekonomicky aktivních obyvatel, z toho 831 mužů a 688 žen, z čehož vyplývá, že v Postřelmově je více pracujících mužů (www.czso.cz).

Tabulka č. 2: Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity

		celkem	muži	ženy
Ekonomicky aktivní celkem		1 499	831	668
zaměstnaní		1 326	744	582
z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	1 058	573	485
	zaměstnavatelé	44	32	12
	pracující na vlastní účet	147	103	44
	pracující důchodci	42	24	18
	ženy na mateřské dovolené	32	-	32
nezaměstnaní		173	87	86
Ekonomicky neaktivní celkem		1 551	626	925
nepracující důchodci		759	295	464
žáci, studenti, učni		503	229	274
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		106	66	40

Zdroj: ČSÚ sčítání lidí 2011

3.1.5. Dopravní obslužnost

Obec Postřelmov najdete na trase mezi městy Šumperk a Zábřeh. Obec má velmi dobré vlakové a silniční spojení do Olomouce, Zábřehu, Šumperku, Jeseníku. Dopravní spojení obce zajišťují pravidelné autobusové linky, není problém se dostat do práce, pokud dojíždíte. Toto dopravní zajištění se řadí mezi výhody této obce. Obohacuje to veřejný i obchodní život místních obyvatel.

3.1.6. Majetek obce

Katastr obce Postřelmov má velikost 960 hektarů, z toho obec jako právní subjekt má v majetku 955 ha. Z toho tvoří 694 ha orná půda, 44,5 ha zahrady, 40,5 ha travní porosty, 8,5 ha lesní pozemky, 26,5 ha vodní plochy a 35 ha z toho tvoří zastavěná plocha

(společný dvůr a zbořeniště) a 106 ha ostatní plocha (dráha, silnice, ostatní komunikace) (rozhovor č.1, 2014).

Obec Postřelmov vlastní několik budov: budovu pošty, budovu OÚ, prodejnu CBA, bytové jednotky (ul. Osvobození č. 191), bytové jednotky (ul. Závořická č. 250), bytové jednotky (ul. Nová č. 389), budovu ZŠ a MŠ Postřelmov, kulturní dům, penzion – domov pro seniory, zdravotní středisko, víceúčelovou sportovní halu (ul. Nová č. 404), kapličku sv. Františka, budovy plynové kotelny (ul. Nová, Závořická, U Mýta), dále vlastní areál bývalého koupaliště (ul. Klubovní č. 104), školní hřiště se zázemin. Mezi chráněné památky, které jsou ve vlastnictví obce, patří hrobka Bukůvků z Bukůvky s krucifixem a sochou sv. Jana Nepomuckého (u kostela sv. Matouše) a kaplička Nanebevzetí P. Marie (Inventarizační soupis majetku obce Postřelmov, 2014).

Do majetku obce patří inženýrské sítě – vodovod, dešťová a splašková kanalizace, teplovody u sídlišť (ul. Nová, Závořická, U Mýta), veřejné osvětlení a místní rozhlas, vakuová stanice a ČOV.

Seznam majetku obce zahrnuje ještě místní komunikace cca 14 km, 15 mostů a lávek přes potok, polní cesty, veřejná prostranství a chodníky, pozemky cca 180 ha (rozhovor č. 1, 2014).

3.1.7. Rozpočet a rozpočtový výhled obce Postřelmov

Rozpočet obce za roky 2012, 2013, 2014 byl v prvním a druhém uvedeném roce ve schodku a v posledním roce se již dostal do rozpočtového přebytku. Dle slov starosty Jaroslava Nimrichtra se obec snaží dobře hospodařit a na otázku, jak se daří získávat finance na investiční akce a jestli bylo obtížné získat úvěr na financování, říká: „ *Problém je vždycky, ale vždy dokážeme najít správné řešení. Postřelmov je zdravá obec a v případě, když chce získat investiční úvěr, ručí svými příjmy a není problém získat finanční prostředky na investiční akce.*“ Pokud tedy bude probíhat nějaká investiční akce, může být rozpočet obce schodkový (rozhovor č. 1, 2014).

Obec Postřelmov si na základě zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, sestavuje střednědobý rozpočtový výhled. Starosta Jaroslav Nimrichtr říká: „Při zpracování tohoto dokumentu, který provádí Rada obce Postřelmov, se snažíme zohlednit hlavně požadavky občanů a zájmových skupin obce. Součástí tohoto dokumentu je tedy přehled plánovaných příjmů a výdajů pro dané období.“(rozhovor č. 1, 2014)

Tabulka č. 3 Rozpočty obce 2012–2014

Rok	Položky	2012	2013	2013 po RZ 1/13	2013 po RZ 2/13	2014
		v tis. Kč	v tis. Kč	v tis. Kč	v tis. Kč	v tis. Kč
Příjmy						
Třída 1	Daňové příjmy	24 626	32 233	32 233	32 512	32 451
Třída 2	Nedaňové příjmy	20 368	18 909	18 249	19 178	19 916
Třída 3	Kapitálové příjmy	0	0	0	0	0
Třída 4	Přijaté transfery	589	1 682	1 357	2 265	3 435
	Celkem	45 583	52 824	51 839	53 955	55 802
Výdaje						
Třída 5	Neinvestiční výdaje	41 441	38 591	38 009	40 770	41 666
Třída 6	Investiční výdaje	7 240	16 160	16 160	15 515	13 696
	Celkem	48 681	54 751	54 169	56 285	55 362
	Vlastní příjmy	45 583	52 824	51 839	53 955	55 802
	Výdaje	48 681	54 751	54 169	56 285	55 362
	Výsledek rozpočtu	-3 098	-1 927	-2 330	-2 330	440
	Finanční zdroje k 1. 1.	5 000	6 541	6 541	6 541	3 720
	Předpis mzdových nákladů z min roku	520	798	798	798	715
	Splátka jistin/ úvěry obce	1 382	3 413	3 413	3 413	3 445
	Rozdíl z financování	3 098	2 330	2 330	2 330	440

Zdroj: Zastupitelstvo obce Postřelmov

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že se rozpočet v roce 2012 a 2013 dostal do rozpočtového schodku a je záporný, důvodem je, že proběhly různé investice v obci. Postavilo se nové hřiště pro školu, vybudovaly se nové chodníky a místa pro parkování. V roce 2014 se rozpočet vyšplhal do rozpočtového přebytku. V tabulce jsou zřehledněny příjmy a výdaje obce Postřelmov.

V následující tabulce jsou zobrazeny rozpočty obce Postřelmov za období 2007–2011. V roce 2007 byl rozpočet obce schodkový, do kladného přebytku se dostal v roce 2009, v roce 2010 byl opět schodkový. V posledním roce 2011 se rozpočet dostal do rozpočtového přebytku (rozpočty obce Postřelmov, 2014).

Tabulka č. 4: Rozpočty obce 2007–2011

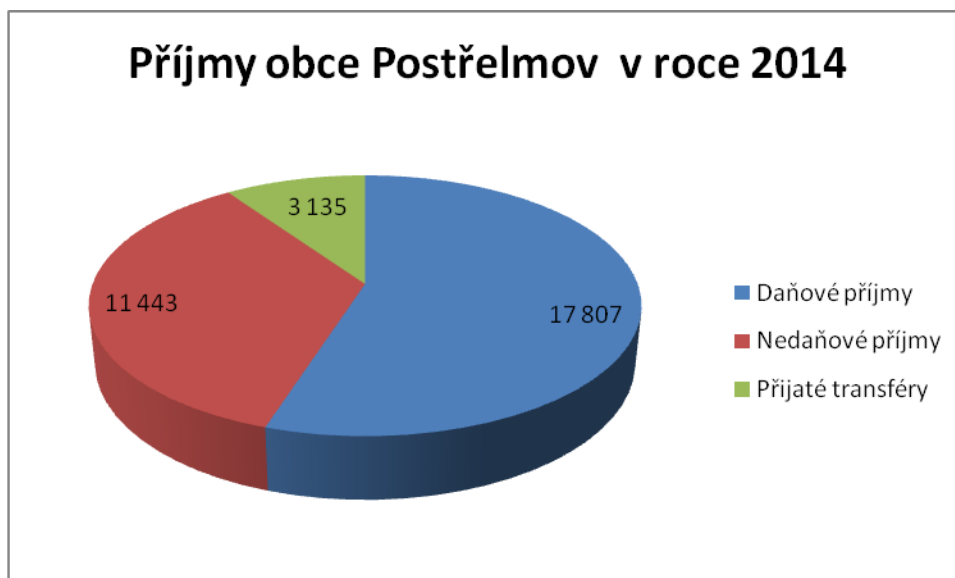
Rok	Položky	2007	2008	2009	2010	2011
		v tis. Kč	v tis. Kč	v tis. Kč	v tis. Kč	v tis. Kč
Příjmy						
Třída 1	Daňové příjmy	25 043	26 759	23 873	24 548	25 242
Třída 2	Nedaňové příjmy	17 509	18 339	19 429	19 159	21 069
Třída 3	Kapitálové příjmy	31	5 605	0	738	807
Třída 4	Přijaté transfery	25 377	21 855	4 837	25 205	2 750
	Celkem	67 960	72 558	48 139	69 650	49 868
Výdaje						
Třída 5	Neinvestiční výdaje	35 531	44 225	35 382	30 121	37 859
Třída 6	Investiční výdaje	32 589	44 185	12 614	49 352	7 321
	Celkem	68 120	88 410	47 996	79 473	45 180
	Vlastní příjmy	67 960	72 558	48 139	69 650	49 868
	Výdaje	68 120	88 410	47 996	79 473	45 180
	Výsledek rozpočtu	-160	-15 852	143	-9 823	4 688

Zdroj: Zastupitelstvo obce Postřelmov

3.1.8 Porovnání rozpočtů obcí

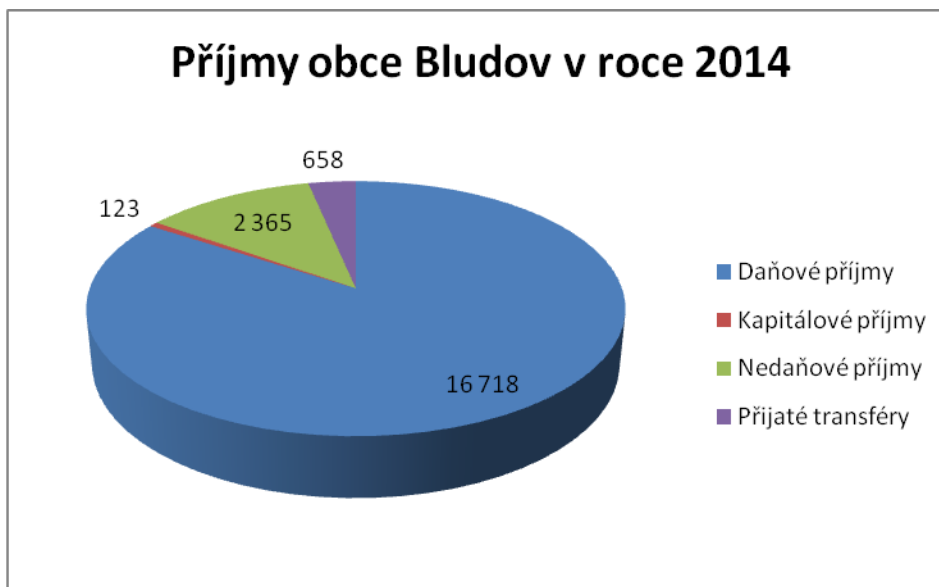
Pro porovnání finanční stránky jsem si zvolila k obci Postřelmov sousední obec Bludov, která je vzdálená asi 4 km od Postřelmova a má přibližně stejný počet obyvatel. Počet obyvatel v Bludově je 3 127 dle ČSÚ k 1.1.2014. Z níže uvedeného grafu č. 2 je zřejmé, že v obci Postřelmov tvořily příjmy k 30. 6. 2014 celkem 32 385 tis. Kč (z toho tvořily daňové příjmy 55 %, nedaňové příjmy 35,3 % a přijaté transfery 9,7 %). Dle grafu č. 3 měla oproti tomu obec Bludov k 30. 6. 2014 celkové příjmy 19 864 tis. Kč (z toho daňové příjmy tvořily 84,2 %, nedaňové příjmy 11,9 %, 3,3 % přijaté transfery, 0,6 % kapitálové příjmy). Z těchto dvou grafů vyplývá, že Postřelmov získal do rozpočtu obce v prvním pololetí o 12 521 tis. Kč více než obec Bludov (www.monitor.statnipokladna.cz).

Graf č. 2: Příjmy obce Postřelmov k 30. 6. 2014 v tis. Kč

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/2014/>

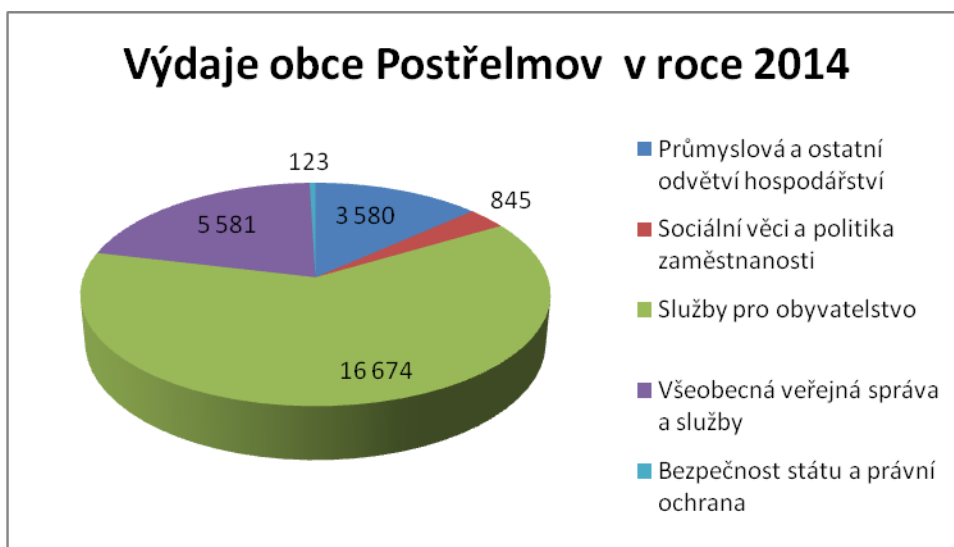
Graf č. 3: Příjmy obce Bludov k 30. 6. 2014 v tis. Kč

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/2014/>

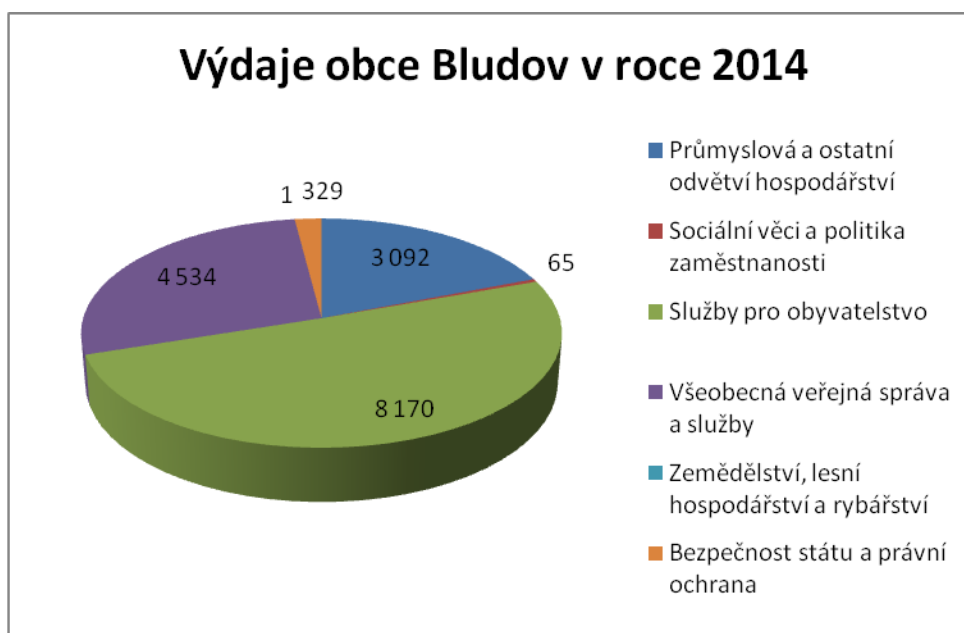
Z níže uvedeného grafu č. 4 se dozvíme, jaké výdaje měla obec Postřelmov v prvním pololetí roku 2014. Celkové výdaje tvořily 26 803 tis. Kč, z toho 62,2 % zahrnují výdaje na služby pro obyvatelstvo a tvoří největší část rozpočtu, 20,8 % pak tvoří výdaje na všeobecnou veřejnou správu a služby, 3,2 % patří výdajům na sociální věci a politiku zaměstnanosti, 13,4 % zahrnují výdaje pro průmyslová a ostatní odvětví hospodářství a 0,5 % připadá na výdaje na bezpečnost státu a právní ochranu.

Graf č. 4: Výdaje obce Postřelmov k 30. 6. 2014 v tis. Kč

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/2014/>

Graf č. 5: Výdaje obce Bludov k 30. 6. 2014 v tis. Kč

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/2014/>

Dle grafu č. 5 můžeme zjistit, jaké výdaje měla oproti Postřelmovu obec Bludov. Celkové výdaje v prvním pololetí tvořilo 16 191 tis. Kč, z toho 50,5 % tvořily výdaje na služby pro obyvatelstvo, 28 % výdajů patří všeobecné veřejné správě a službám, 19,1 % zahrnují výdaje na průmyslová a ostatní odvětví hospodářství, 2 % z výdajů patří k výdajům na bezpečnost státu a právní ochranu, 0,4 % připadne výdajům na zemědělství, lesní hospodářství a rybářství. Při porovnání těchto rozpočtů jsme zjistili, že obec Postřelmov má náklady v prvním pololetí 2014 vyšší o 10 612 tis. než obec Bludov (www.monitor.statnipokladna.cz).

3.1.9. Občanská sdružení v obci

Tělovýchovná jednota Postřelmov

V obci existuje občanské sdružení Tělovýchovná jednota Postřelmov. K její činnosti slouží stará tělocvična a nově vybudovaná víceúčelová sportovní hala, která byla slavnostně otevřena dne 29. 8. 2008. Zařízení nové sportovní haly je majetkem obce, která si za pronájem velké haly účtuje nájem. Činnost se soustřeďuje v oddílech florbalu,

volejbalu, basketbalu, stolního tenisu, tenisu, fotbalu a sportu pro všechny. Předsedou TJ Postřelmov je Ing. Alois Horák, který je zároveň členem rady obce. TJ Postřelmov má 224 členů a někteří občané jsou členy více oddílů, proto je počet členů v tabulce „věkové kategorie počítané ke dni 31. 12. 2013“ vyšší (rozhovor č. 5, 2014.)

Tabulka č. 5: Věkové kategorie počítané ke dni 31. 12. 2013

Oddíl	Celkem	Muži	Ženy	Dospělí celkem	Dorostenci	Dorostenky	Žáci	Žákyně	Mládež celkem
basketbal	17	16	1	17	0	0	0	0	0
florbal	12	10	0	10	1	0	1	0	2
fotbal	55	40	0	40	2	0	13	0	15
sport pro všechny	103	74	19	93	3	0	2	5	10
stolní tenis	16	13	2	15	1	0	0	0	1
tenis	17	15	0	15	1	1	0	0	2
volejbal	36	15	18	33	2	0	0	1	3
celkem	256	183	40	223	10	1	16	6	33

Zdroj: data poskytnutá od Ing. Horáka

Sbor dobrovolných hasičů

Tento spolek má v obci dlouholetou tradici od roku 1880, kdy byl založen z rozhodnutí obecního zastupitelstva dne 18. srpna 1880 (Doubravský, 2010, s. 9). Tento spolek působí v obci především preventivně. Hlavní činností je zajišťovat hasičský dohled na společenských a kulturních akcích v obci Postřelmov. V současnosti má SDH osm členů. Velitel JSDH je Daniel Konečný (rozhovor č. 1, 2014).

Myslivci

Sdružení myslivců má v Postřelmově deset členů. Během roku pořádají dvě větší akce. Jedná se o hon na bažanty a myslivecký ples. Jinak se myslivci věnují především myslivosti – odlov zvěře, zakládání krmelců, příkrmování v zimě a vysazování stromků (rozhovor č. 6, 2014).

Český červený kříž

ČČK je občanské humanitární sdružení, které působí na celém území České republiky. Spolek se schází jednou za dva měsíce a pořádá v obci přednášky v kulturním

domě se zaměřením na lékařství, v předvánoční době besídky, dvakrát ročně zájezdy na nákupy do Polska. Členkou výboru je Jana Flejgrová, která je členkou zastupitelstva a se kterou probíhal rozhovor. Oblastní spolek Českého červeného kříže sídlí v Šumperku a jeho funkcí je poskytovat zdravotnické, záchranné, sociální a humanitární služby, dále také podporovat sociální a zdravotní výchovu mládeže. V obci Postřelmov pořádá ČČK každoročně společenský ples v místní tělocvičně (*rozhovor č. 2, 2014*).

Junák – svaz skautů a skautek ČR

Skautské středisko nese název Bukůvka Postřelmov. Posláním Junáku je podporovat a rozvíjet osobnost dětí, jejich intelektuálních, mravních, sociálních a tělesných možností. Středisko Bukůvka se dělí na jednotlivé oddíly, které jsou tvořeny dle věku a pohlaví dětí. Každý oddíl pořádá pravidelné schůzky a podniká výlety do přírody, navštěvuje kulturní instituce. Středisko organizuje víkendové pobyty na chatách v přírodě a v létě pořádá skautský tábor. Středisko Bukůvka má v současné době 52 členů, z toho je 29 členů do 15 let, 6 členů do 18 let, 6 členů do 26 let a 11 členů je ve věku nad 26 let. Středisko tvoří dívčí oddíl Severky a chlapecký oddíl Stopaři a dále kmen oldskautů, kteří se pravidelně nescházejí a nepracují s dětmi (*rozhovor č. 7, 2014*).

Asociace víceúčelových ZO technických sportů a činností – základní organizace

Postřelmov

Organizace AVZO využívá ke své činnosti areál místního rybníku nazývaný Piskáč. Vodní plocha je využívána k rybaření a přes zimní měsíce je možné využít tuto plochu k bruslení na vlastní nebezpečí. Vedle rybníku Piskáč je přestavěná budova s občerstvením a se sociálním zařízením a klubovnou. Posezení před občerstvením nabízí 50 míst a pro děti jsou tu připraveny houpačky a dětský kolotoč. K dispozici je zde velký stan, který poskytne stín v letních měsících nebo zázemí v případě nepříznivého počasí. Na přilehlých pozemcích je možnost stanování, sportování a možnost organizování diskoték a jiných kulturních vystoupení (*rozhovor č. 4, 2014*).

Folklórní soubor Markovice

Soubor Markovice vznikl v obci Postřelmov již v roce 1953 a působí pod vedením manželů Drtilových. Markovice je členem Sdružení přátel folkloru severní Hané. Jeho

funkcí je zpracovávat folklórní materiál této oblasti a udržovat mezi lidmi tradiční folklórní kulturu a zachovávat ji pro další generace. Markovice je především jedním z hlavních pořadatelů Mezinárodního folklórního festivalu Šumperk. Tohoto festivalu se zúčastnily v roce 2013 soubory z Mexika, Francie, Ruska, Polska, Slovenska, Arménie, Indonésie, Kazachstánu a Senegalu (www.festivalsumperk.cz).

3.2 Investiční akce

3.2.1. Výstavba nové víceúčelové sportovní haly

Záměr stavby nové tělocvičny začal získávat svoji podobu již v roce 2004. Dle starosty Jaroslava Nimrichtra: *„O novou tělocvičnu usilovala obec již léta a podařilo se tak vytvořit sportovní komplex. Hned vedle nové haly je fitcentrum se soláriem v budově bývalé mateřské školy. Nová tělocvična splňuje parametry pro všechny míčové hry a je možné zde odehrát až tři volejbalové zápasy najednou. Oba sály tak budou sloužit ke svému účelu a Postřelmov se tak stane významným sportovním centrem na Zábřežsku. Nová víceúčelová hala bude sloužit pro míčové hry a stará tělocvična pro aerobic, stolní tenis atd.”* (rozhovor č. 1, 2014)

Tato investiční akce byla realizována v letech 2006–2008. Nová hala slouží převážně pro míčové hry. Probíhají zde turnaje ve florbalu, stolním tenise, basketbalu, volejbalu atd. Nová tělocvična a rekonstrukce sokolovny byla dokončena v roce 2008. Slavnostní otevření se konalo dne 29. 8. 2008 za účasti hejtmana Olomouckého kraje RNDr. Ivana Kosatíka, poslance Parlamentu Ing. Petra Krilla, tajemníka OS ČSTV Vladimíra Šimíčka a zástupců měst Zábřeh a Šumperk, okolních obcí a zástupců ZŠ Postřelmov a zastupitelstva obce Postřelmov (postrelmov.zabrezsko.cz).

Na dotaz, zda bylo složité získat finance na novou tělocvičnu, starosta Jaroslav Nimrichtr odpověděl: *„Problém jako takový nebyl, dotace se nám podařilo získat a zastupitelstvo schválilo financování jednak z obecního rozpočtu. Dále se musel vzít úvěr*

na tuto investiční akci. *Postřelmov je zdravá obec a ručí svými příjmy.*” (rozhovor č. 1, 2014)

Ekonomické aspekty projektu:

Celkové náklady projektu:	70.386.033 Kč
Získaná dotace od Ministerstva financí ČR:	48.000.000 Kč
Dotace z Krajského úřadu Olomouc:	2.500.000 Kč
Vlastní zdroje z rozpočtu obce:	5.068.294 Kč
Úvěr od České spořitelny	13.817.739 Kč

Z rozpočtu bylo na projekt tělocvičny čerpáno v roce 2004 59 976,00 Kč, dále bylo čerpáno v roce 2006 15 004 522,00 Kč, v roce 2007 se čerpalo 27 000 000,00 Kč. V roce 2008 byla již tělocvična otevřena a v tomto roce bylo čerpáno 14 492 340,00 Kč (rozpočty obce Postřelmov, 2014).

Obrázek č. 6: Nová víceúčelová sportovní hala v Postřelmově

Zdroj: vlastní fotografie

3.2.2. Revitalizace centra Postřelmova

Jedná se o připravovanou investiční akci na rok 2014, která bude zahájena v průběhu tohoto roku. Během probíhajících rozhovorů byl zmíněn problém silného

provozu přes centrum obce Postřelmov. Dle slov starosty Nimrichtra: „*Je potřeba zbrzdit dopravu přes Postřelmov, aby bylo centrum bezpečnější, je potřeba vybudovat více silničních přechodů. Kolem obce Postřelmov je vybudován obchvat, ale ten problém nevyřešil, cesta přes Postřelmov je kratší než přes obchvat a přes Postřelmov jezdí hodně nákladních aut. Chtěl bych do budoucna vyjednat zákaz pro kamionovou dopravu přes obec Postřelmov. Mají možnost jezdit po obchvatu, který vede od Zábřehu a navazuje na cestu za Postřelmovem směrem na obec Bludov.*” (rozhovor č. 1, 2014) V centru obce je několik nebezpečných míst, kde chybí přechody pro chodce, další nebezpečí představuje umístění autobusových zastávek, kde lidé přebíhají přes silnici a ohrožují tak sebe i všechny účastníky silničního provozu.

Schválení realizace projektu revitalizace centra Postřelmova proběhlo na zasedání zastupitelstva obce dne 29. 7. 2013. Další rozhovor probíhal se zastupitelem obce a rovněž členem obecní rady Mgr. Petrem Heclm: „*Návrh na revitalizaci centra byl přednesen starostou s hlavní argumentací, že jsou připomínky od občanů na nevyhovující chodníky a veřejné prostranství. Ovšem velkým problémem je havarijní stav inženýrských sítí. Starosta předkládá každý návrh na dotaci na obec, aby o tom jednala rada. Rada získává pouze podněty, rozhoduje pak zastupitelstvo obce.*” (rozhovor č. 2, 2014)

Předfinancování a následné spolufinancování projektu vlastního podílu bude:

náklady 2.842.530,90 Kč

Projekt probíhal v rámci projektu ROP Střední Morava „*Revitalizace centra obce Postřelmov*” v letech 2013–2015 se zajištěním finančního krytí v době udržitelnosti projektu.

V roce 2013 bylo z rozpočtu vyčleněno na revitalizaci centra obce 315 000 Kč. Čerpáno bylo 314 177 Kč. Na rok 2014 byl schválen rozpočet na 3 000 000,00 Kč, zatím bylo čerpáno 22 990 Kč.

3.2.3. Shrnutí

Fungování a rozvoj obce může značným způsobem ovlivnit místní samospráva, která rozhoduje, jaký bude mít obec rozpočet, jaké spolky bude finančně podporovat, jestli

bude získávat finanční prostředky z fondů Evropské unie a bude se snažit zlepšovat život občanům obce. Ovšem jsou věci, které místní samospráva ovlivnit nemůže. Mezi socioekonomické ukazatele patří počet obyvatel, jejich vzdělanostní struktura, nezaměstnanost, území, kde se obec nachází, a služby, které obec poskytuje místním občanům. Myslím si, že v obci není žádný výraznější problém, který by měl vliv na místní samosprávu.

V roce 2004 se v obci začala realizovat investiční akce – výstavba nové víceúčelové sportovní haly, která zvedla úroveň místního sportování. Ve sportovní hale nyní probíhají turnaje a závody, sportovní vyžití zde najdou nejen dospělí obyvatelé, ale především slouží místní základní škole pro výuku tělesné výchovy a míčové hry. Jednalo se o velkou investiční akci, na kterou se čerpaly dotace od Ministerstva financí ČR a dotace z Krajského úřadu Olomouc. Na investici se také podílela obec svými vlastními zdroji z rozpočtu obce a také si obec vyjednala na dofinancování této akce úvěr. Další investiční akcí se obec rozhodla vyřešit dopravní situaci v obci, vybudovat nově autobusové zastávky a parkování a vyřešit také nevyhovující chodníky a veřejné prostranství v centru obce. S projektem revitalizace centra obce se začalo v roce 2013, kdy se nechal vypracovat projekt, a s připravovanou akcí se začalo v průběhu roku 2014. Na projekt budou čerpány dotace z ROP Střední Morava.

4 Analýza místního politického procesu

V roce 1989 došlo k důležité změně celého politického systému. Bylo ustanoveno Občanské fórum jako mluvčí většiny národa, které požadovalo po předsedovi vlády změnu programu vlády a jejího personálního postavení. Do té doby v naší zemi vládla pouze jedna politická strana. Požadovalo se zformování nové vlády a hlavně dosazení lidí vysokých profesních schopností a morálních kvalit. Dle kroniky obce Postřelmov se naše země ocitla v hluboké morální, ekonomické, sociální a politické krizi, kdy po dlouhém čtyřicetiletém vládnutí úzké skupiny, výhradně členů KSČ, byla v rukou pouze této strany moc zákonodárná, výkonná a soudní. Hlavním programovým politickým cílem Občanského fóra byly zásadní důsledné politické změny našeho systému, obnovení demokratického systému, které umožní skutečnou účast na řízení věcí veřejných a zabrání zneužívání politické a ekonomické moci v zemi. Všechny politické strany měly získat rovné účasti na svobodných volbách do všech zastupitelských sborů (*kronika obce Postřelmov*).

Během období 1990–2014 se v obci Postřelmov vystřídali tři starostové. V letech 1990–1994 působil jako starosta obce Jan Kubíček, znovu byl zvolen jako starosta obce také v letech 1994–1998 a v letech 1998–2002. V letech 1990–1994 zvítězila ve volbách do zastupitelstva ODS a získala více než polovinu možných hlasů (61,08 % a 9 mandátů). V dalším volebním období 1994–1998 opět zvítězila ODS, získala necelou polovinu možných hlasů (47,89 % a 7 mandátů) a spolu s KDU-ČSL a KSČM vytvořila širokou koalici. V následném období 1998–2002 zvítězila opět ODS, získala 37,55 % hlasu a 6 mandátů a spolu s KDU-ČSL a KSČM vytvořila nadměrně ideově nepropojenou koalici. V dalším volebním období v letech 2002–2006 funkci starosty vykonával Ing. Vladimír Velčovský, který kandidoval za Stranu zelených. Tato politická strana získala 15,13 % hlasu a 2 mandáty. Vznikla koalice nadměrně ideově propojená ze stran SZ, ODS, KDU-ČSL. Pro volební období 2006–2010 zvítězila ODS s 36,05 % hlasu a starostou se stal Jaroslav Nimrichtr. V dalším období 2010–2014 byl zvolen znovu. Od roku 2006 již vzniká minimálně vítězná ideově propojená koalice ODS a KDU-ČSL (Balík, 2008, s. 130).

V následující tabulce jsou zobrazeny výsledky voleb do zastupitelstva obce Postřelmov. Během dané doby se na prvním místě držela politická strana ODS, ta se však

v roce 2013 rozpadla, protože ve straně došlo k velkému pnutí a ovlivnil ji také celorepublikový vývoj v ODS a tak se vytvořilo nové politické uskupení. Nestraníci jsou složeni z bývalých členů ODS. Za tato uskupení kandidoval rovněž starosta. Politické uskupení Nestraníci získalo v roce 2014 nejvíce hlasů (43,88 %) a 7 mandátů.

Tabulka č. 6: Volební výsledky obce Postřelmov v letech 1990–2014

	1990		1994		1998		2002		2006		2010		2014	
	Hlasy	Mandáty	Hlasy	Mandáty	Hlasy	Mandáty	Hlasy	Mandáty	Hlasy	Mandáty	Hlasy	Mandáty	Hlasy	Mandáty
	(%)	(abs.)	(%)	(abs.)	(%)	(abs.)	(%)	(abs.)	(%)	(abs.)	(%)	(abs.)	(%)	(abs.)
ODS*	61,08	9	47,89	7	37,55	6	32,58	5	36,05	6	37,3	6	-	-
ČSSD	-	-	-	-	11,27	2	12,09	2	22,97	3	20,58	3	11,27	2
KSČM	17,22	3	20,19	3	16,96	2	19,01	3	21,25	3	19,67	3	15,67	2
KDU-ČSL	20,62	3	22,94	4	19,83	3	21,2	3	19,72	3	22,45	3	24,11	4
SZ	-	-	8,99	1	14,39	2	15,13	2	-	-	-	-	-	-
Nestraníci	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	43,88	7
ČSS	1,08	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
SPO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,07	0

Zdroj: Balík, 2008, vlastní zpracování

*V roce 1990 OF, SZ

4.1. Volby do zastupitelstva obce I

V obci Postřelmov se volí do zastupitelstva obce patnáct členů, z těchto členů se pak volí starosta a pět členů rady. Počet zastupitelů se stanoví na každé volební období dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecním zřízení). Zastupitelstvo obce se schází nejméně jednou za tři měsíce. K platnému usnesení zastupitelstva obce, rozhodnutí nebo volbě je potřeba nadpoloviční většiny hlasů všech členů zastupitelstva (zákon č. 128/2000 Sb.).

4.1.1. Volby do zastupitelstva obce v roce 2006

Volby do zastupitelstva proběhly ve dnech 20. a 21. října 2006 v celé republice. V Postřelmově kandidovaly čtyři strany. Každá strana na svou kandidátní listinu zapsala

nejvyšší možný počet 15 kandidátů. Podle velikosti obce mohlo být dle zákona do zastupitelstva zvoleno 15 členů. K otázce, zda je problém při sestavování kandidátních listin sehnat 15 kandidátů, se vyjádřil člen zastupitelstva zvolený za KSČM, Mgr. Miroslav Šimák (BEZPP): „*Patnáct kandidátů není problém sehnat, avšak patnáct kvalitních, schopných lidí je problém sehnat. Člověk musí být dobrý oponentem, umět pokládat otázky a je-li nějaký problém, tak se řeší. Konfrontace je velmi důležitá. Upřednostňujeme kandidáty s vysokou pravděpodobností volitelnosti, podle nejvyššího postavení – pozice v obci, jakou má pozici v politické straně.*” (rozhovor č. 4, 2014)

Ke stejné otázce se také vyjádřil Ing. Alois Horák, člen zastupitelstva za KDU-ČSL: „*Nechtější kandidovat právě ti, kteří by byli vhodní a nechtější tomu věnovat čas. Není problém sehnat patnáct kandidátů v aktivním věku, aby tam měli zastoupení všichni, ovšem žen je méně, je těžké je přesvědčit ke kandidování.*” (rozhovor č. 5, 2014)

Ing. Jan Grau (BEZPP), člen zastupitelstva za ČSSD, se vyjádřil takto: „*Lidé kandidovat většinou nechtějí a musí se přesvědčovat, jestli by nešli do voleb. Při sestavování kandidátních listin pak upřednostňujeme osoby, které již mají v obci nějaké jméno, a ty, kteří to chtějí dělat.*” (rozhovor č. 6, 2014)

Ve volbách kandidovaly tyto čtyři strany:

Občanská demokratická strana (ODS)

Česká strana sociálně demokratická (ČSSD)

Křesťanská demokratická unie – Československá strana lidová (KDU-ČSL)

Komunistická strana Čech a Moravy (KSČM)

Za každou politickou stranu mohli kandidovat i nezávislí kandidáti bez politické příslušnosti. Z 60 kandidujících bylo 41 bez politické příslušnosti, ostatní byli členy kandidujících stran.

Počet zapsaných voličů:	2 628
Účast ve volbách:	1 347
Voličská účast v %	51,56

4.1.2. Výsledky voleb 2006

Tabulka č. 7: Výsledky komunálních voleb do zastupitelstva v r. 2006

Poř. číslo	kandidátní listina	hlasy abs.	hlasy v %	počet kandidátů	počet mandátů
1.	KDU-ČSL	3 529	19,72	15	3
2.	ČSSD	4 111	22,97	15	3
3.	ODS	6 451	36,05	15	6
4	KSČM	3 803	21,25	15	3

Zdroj: czso.cz, vlastní zpracování

Zastupitelé obce pro období 2006–2010 byli zvoleni:

1. Občanská demokratická strana

Tabulka č. 8: Výsledky voleb strany ODS

Pořadí	Kandidát	Věk	Navrhující strana	Politická příslušnost	Počet hlasů
1.	Jan Kubíček	67	ODS	ODS	694
2.	RNDr. Milan Jílek, CSc.	50	ODS	BEZPP	639
3.	Ing. Josef Dobeš	64	ODS	BEZPP	584
4.	Ing. Jirí Pumprla	45	ODS	BEZPP	536
5.	Jaroslav Nimrichtr	51	ODS	BEZPP	501
6.	Ing. Lenka Vláčelová	41	ODS	BEZPP	473

Zdroj: czso.cz, vlastní zpracování

Jan Kubíček (67 let) získal za ODS nejvíce hlasů i proto, že dříve vykonával funkci starosty v obci Postřelmov a v rámci ní vytvářel podmínky k rozvoji obce. Dále již tuto funkci vykonávat nechtěl, nově byl tedy zvolen starostou Jaroslav Nimrichtr (rozhovor č.1.).

2. Česká strana sociálně demokratická

Tabulka č. 9: Výsledky voleb strany ČSSD

Pořadí	Kandidát	Věk	Navrhující strana	Politická příslušnost	Počet hlasů
1.	Ing. Jan Grau	64	ČSSD	BEZPP	621
2.	Ing. Vladimír Velčovský	63	ČSSD	BEZPP	475
3.	Ing. Olga Kubišová	49	ČSSD	ČSSD	360

Zdroj: czso.cz, vlastní zpracování

Ing. Vladimír Velčovský vykonával funkci starosty před Jaroslavem Nimrichtrem. Byl prezidentem klubu Salith Šumperk, jedná se o šumperský hokejový klub, který k tréninkům využívá posilovnu v Postřelmově.

3. Křesťanská demokratická unie – Československá strana lidová

Tabulka č. 10: Výsledky voleb strany KDU-ČSL

Pořadí	Kandidát	Věk	Navrhující strana	Politická příslušnost	Počet hlasů
1.	Ing. Martin Urbánek	50	KDU-ČSL	BEZPP	428
2.	Anna Heclová	51	KDU-ČSL	BEZPP	380
3.	Ing. Alois Horák	49	KDU-ČSL	KDU-ČSL	367

Zdroj: czso.cz, vlastní zpracování

Z výše uvedené tabulky je patrné, že Ing. Martin Urbánek a Anna Heclová nejsou členy KDU-ČSL, ale přesto získali jako kandidáti bez politické příslušnosti více hlasů než člen politické strany KDU-ČSL Ing. Alois Horák.

4. Komunistická strana Čech a Moravy

Tabulka č. 11: Výsledky voleb strany KSČM

Pořadí	Kandidát	Věk	Navrhující strana	Politická příslušnost	Počet hlasů
1.	Mgr. Miroslav Šimák	34	KSČM	BEZPP	471
2.	Josef Doubrava	52	KSČM	KSČM	446
3.	Ing. Eva Vlčková	46	KSČM	BEZPP	431

Zdroj: czso.cz, vlastní zpracování

Mgr. Miroslav Šimák (BEZPP) je zástupcem ředitele ZŠ Postřelmov; ve volbách do zastupitelstva obce za KSČM získal nejvíce hlasů, předstihl tak člena KSČM Josefa Doubravu. Ten působí jako OSVČ.

Starostou obce se pro období 2006–2010 stal Jaroslav Nimricht (51 let). Byl zvolen na veřejném zasedání nově zvoleného zastupitelstva obce dne 6. 11. 2006. Místostarostou byl zvolen Jan Kubíček (67 let), který v dřívějších letech vykonával funkci starosty a byl do své funkce zvolen několikrát (rozhovor č.1,2014).

4.1.3. Rada obce pro období 2006–2010

Rada obce je výkonným orgánem. Má lichý počet členů, nejméně pět, nejvýše 11, přičemž tento počet nesmí přesahovat 1/3 počtu členů zastupitelstva. Obec Postřelmov splňuje podmínku pro to, aby byla volena rada. Zastupitelstvo má 15 členů. Radu tvoří starosta, místostarosta, další členové zastupitelstva. Celkem má rada pět členů. Do rady obce pro dané období 2006 – 2010 byli zvoleni starosta Nimrichtr a místostarosta Jan Kubíček. Starosta Nimrichtr kandidoval za politickou stranu ODS, BEZPP. Místostarosta Jan Kubíček byl člen strany ODS. Ve volbách do zastupitelstva obce strana ODS získala 6 mandátů. Dalším členem rady byla zvolen RNDr. Milan Jílek, který také kandidoval za stranu ODS, BEZPP. Další členové jsou ze strany KDU-ČSL a to Ing. Alois Horák a Anna Heclová. Ve volbách do zastupitelstva obce strana KDU-ČSL získala 3 mandáty.

4.2. Volby do zastupitelstva obce II

4.2.1. Volby do zastupitelstva v roce 2010

Volby do zastupitelstev obcí se konaly v celé České republice ve dnech 15. a 16. října 2010. Voličem mohl být každý občan, který dosáhl 18 let a byl přihlášen k trvalému pobytu v obci. Při sestavování kandidátních listin každá strana navrhla všech 15 nejvýše možných 15 kandidátů. Členka zastupitelstva a předsedkyně výboru ČČK Jana Flejgrová (BEZPP), kandidující za stranu ČSSD, se k tomu vyjádřila takto: „*Nemáme problém sehnat patnáct členů na kandidátní listinu. Předsedkyně strany ČSSD oslovuje členy a pak si sama vytváří kandidátní listinu s 15 členy. Rozhoduje se především podle hlasů, které získali v předcházejících volbách, většina členů jsou však pouze příznivci strany. Rozhodně nechci vstoupit do strany, nemám moc času navštěvovat schůze.*” (rozhovor č. 3, 2014)

Ve volbách kandidovaly tyto čtyři strany:

Občanská demokratická strana (ODS)

Česká strana sociálně demokratická (ČSSD)

Křesťanská demokratická unie – Československá strana lidová (KDU-ČSL)

Komunistická strana Čech a Moravy (KSČM)

Počet zapsaných voličů: 2 669

Účast ve volbách: 1 326

Voličská účast v % 49,68

5.2.2. Výsledky voleb do zastupitelstva obce 2010

Tabulka č. 12: Volby do zastupitelstva v roce 2010

	kandidátní listina	hlasy abs.	hlasy v %	počet kandidátů	počet mandátů
1.	KDU-ČSL	4 033	22,45	15	3
2.	ČSSD	3 696	20,58	15	3
3.	ODS	6 700	37,30	15	6
4	KSČM	3 533	19,67	15	3

Zdroj: czso.cz, vlastní zpracování

Zastupiteli obce pro období 2010–2014 byli zvoleni:

1. Občanská demokratická strana

Tabulka č. 13: Výsledky komunálních voleb ODS

Pořadí	Kandidát	Věk	Navrhující strana	Politická příslušnost	Počet hlasů
1.	Jaroslav Nimrichtr	55	ODS	BEZPP	809
2.	Ing. Jirí Pumprla	49	ODS	BEZPP	648
3.	Ing. Lenka Vláčelová	45	ODS	BEZPP	577
4.	Ing. Daniela Sonntágová	46	ODS	BEZPP	564
5.	Otakar Žouželka	46	ODS	ODS	359
6.	Ludmila Příbylová	26	ODS	ODS	350

Zdroj: czso.cz, vlastní zpracování

Na prvním místě se ve volbách do zastupitelstva umístil Jaroslav Nimrichtr, který od roku 2006 vykonává funkci starosty, na druhém místě byl Ing. Jirí Pumprla, povoláním stavební technik. Oba jsou členy TJ Postřelmov. Ing. Lenka Vláčelová je povoláním projektová manažerka a Ing. Daniela Sonntágová pracuje v České spořitelně. Otakar Žouželka byl členem ODS a vykonával funkci jejího tajemníka (rozhovor č.1, 2014).

2. Česká strana sociálně demokratická

Tabulka č. 14: Výsledky komunálních voleb ČSSD

Pořadí	Kandidát	Věk	Navrhující strana	Politická příslušnost	Počet hlasů
1.	Ing. Jan Grau	68	ČSSD	BEZPP	594
2.	Ing. Olga Kubišová	53	ČSSD	ČSSD	365
3.	Jana Flejgrová	53	ČSSD	BEZPP	337

Zdroj: *czso.cz, vlastní zpracování*

Nejvíce hlasů za ČSSD získal Ing. Jan Grau (BEZPP), který získal o 229 hlasů více než Ing. Olga Kubišová (ČSSD), která vykonávala funkci tajemnice ČSSD. Ing. Jan Grau působil jako člen kontrolní komise a jako zastupitel obce Postřelmov (rozhovor č. 6, 2014).

3. Křesťanská demokratická unie – Československá strana lidová

Tabulka č. 15: Výsledky komunálních voleb KDU-ČSL

Pořadí	Kandidát	Věk	Navrhující strana	Politická příslušnost	Počet hlasů
1.	Mgr. Petr Hecl	28	KDU-ČSL	BEZPP	514
2.	Anna Heclová	55	KDU-ČSL	BEZPP	451
3.	Ing. Alois Horák	53	KDU-ČSL	KDU-ČSL	438

Zdroj: *czso.cz, vlastní zpracování*

Mgr. Petr Hecl je učitelem na místní ZŠ a učí anglický jazyk a tělesnou výchovu. V roce 2006 nekandidoval, v roce 2010 získal nejvyšší počet hlasů. Na druhém místě ve volbách do zastupitelstva obce byla Anna Heclová, která pracovala jako účetní. Ing. Alois Horák vykonává funkci tajemníka KDU-ČSL (rozhovor č. 3, 2014).

4. Komunistická strana Čech a Moravy

Tabulka č. 16: Výsledky komunálních voleb strany KSČM

Pořadí	Kandidát	Věk	Navrhující strana	Politická příslušnost	Počet hlasů
1.	Mgr. Miroslav Šimák	38	KSČM	BEZPP	579
2.	Josef Doubrava	56	KSČM	KSČM	469
3.	Radek Mičunda	45	KSČM	BEZPP	297

Zdroj: *czso.cz, vlastní zpracování*

Starostou obce se pro období 2010–2014 podruhé stal Jaroslav Nimrichtr (55 let). Byl zvolen na veřejném zasedání nově zvoleného zastupitelstva obce dne 8. 11. 2010. Místostarostou byl zvolen Ing. Jiří Pumprla (49 let). Zastupitelstvo pro období 2010–2014 zvolilo finanční a kontrolní výbor. Předsedou finančního výboru se stal Ing. Jan Grau a předsedou kontrolního výboru Mgr. Miroslav Šimák (rozhovor č. 4, 2014).

4.2.3. Rada obce pro období 2010–2014

Do rady obce byli zvoleni starosta Nimrichtr a místostarosta Ing. Pumperla, oba kandidovali za politickou stranu ODS, BEZPP. Ve volbách do zastupitelstva obce strana ODS získala 6 mandátů. Dalším členem rady byla zvolena Ing. Lenka Vláčelová, která také kandidovala za stranu ODS, BEZPP. Další členové jsou ze strany KDU-ČSL a to Mgr. Petr Hecl a Ing. Alois Horák. Ve volbách do zastupitelstva obce strana KDU-ČSL získala 3 mandáty (rozhovor č. 1, 2014).

4.3. Volby do zastupitelstva obce III

4.3.1. Volby do zastupitelstva obce v roce 2014

Volby do zastupitelstva obcí proběhly ve dnech 10. a 11. října 2014 na území celé České republiky. V obci Postřelmov kandidovalo pět politických stran KDU-ČSL, ČSSD, Nestraníci, Strana práv občanů Zemanovci a KSČM. Zanikla ODS, která v minulých letech získávala nejvíce hlasů, a místo ní se vytvořilo nové politické uskupení Nestraníci.

4.3.2. Výsledky voleb 2014

V níže uvedené tabulce nalezneme výsledky komunálních voleb obce Postřelmov v roce 2014. První místo získali Nestraníci s počtem hlasů 7 810. Toto politické uskupení získalo 7 mandátů. Druhý největší počet hlasů získala KDU-ČSL (4 292) a obsadila 4 mandáty. KSČM a ČSSD a shodně získaly 2 mandáty, Strana práv občanů Zemanovci nezískala žádný mandát (www.czso.cz).

Tabulka č. 17: Výsledky voleb do zastupitelstva v roce 2014

Poř. číslo	kandidátní listina	hlasy abs.	hlasy v %	počet kandidátů	počet mandátů
1.	KDU-ČSL	4 292	24,11	15	4
2.	ČSSD	2 006	11,27	15	2
3.	Nestraníci	7 810	43,88	15	7
4.	Strana práv občanů	903	5,07	15	0
5.	KSČM	2 789	15,67	15	2

Zdroj: czso.cz, vlastní zpracování

Zastupitelé obce pro období 2014–2018 byli zvoleni:

1. Nestraníci

Tabulka č. 18: Výsledky komunální voleb strany Nestraníci

Pořadí	Kandidát	Věk	Navrhující strana	Politická příslušnost	Počet hlasů
1.	Jaroslav Nimrichtr	59	Nestraníci	BEZPP	831
2.	Ing. Jirí Pumpřla	53	Nestraníci	BEZPP	734
3.	Ing. Daniela Somtágová	50	Nestraníci	BEZPP	667
4.	Ing. Lenka Vláčelová	49	Nestraníci	BEZPP	631
5.	Hana Kukulová	52	Nestraníci	BEZPP	466
6.	Vratislav Rak	57	Nestraníci	BEZPP	547
7.	Ing. Jan Urbášek	52	Nestraníci	BEZPP	562

Zdroj: czso.cz, vlastní zpracování

2. Křesťanská demokratická unie – Československá strana lidová

Tabulka č. 19: Výsledky komunálních voleb strany KDU-ČSL

Pořadí	Kandidát	Věk	Navrhující strana	Politická příslušnost	Počet hlasů
1.	Mgr. Petr Hecl	32	KDU-ČSL	BEZPP	589
2.	Ing. Petr Vepřek	58	KDU-ČSL	BEZPP	448
3.	Jana Sedláčková	44	KDU-ČSL	BEZPP	368
4.	Ing. Alois Horák	57	KDU-ČSL	KDU-ČSL	362

Zdroj: czso.cz, vlastní zpracování

3. Komunistická strana Čech a Moravy

Tabulka č. 20: Výsledky komunálních voleb strany KSČM

Pořadí	Kandidát	Věk	Navrhující strana	Politická příslušnost	Počet hlasů
1.	Mgr. Miroslav Šimák	42	KSČM	BEZPP	485
2.	Josef Doubrava	60	KSČM	KSČM	413

Zdroj: czso.cz, vlastní zpracování

4. Česká strana sociálně demokratická

Tabulka č. 21: Výsledky komunálních voleb strany ČSSD

Pořadí	Kandidát	Věk	Navrhující strana	Politická příslušnost	Počet hlasů
1.	Flejgrová Jana	57	ČSSD	BEZPP	245
2.	Ing. Michal Sedláček	36	ČSSD	BEZPP	209

Zdroj: czso.cz, vlastní zpracování

4.3.3. Rada obce

Dne 5. 11. 2014 se konalo ustavující zasedání zastupitelstva obce ve velkém sále Kulturního domu Postřelmov. Na programu jednání byla volba starosty obce, místostarosty, členů rady obce, předsedů finančního a kontrolního výboru. Zajímavostí na tomto zasedání bylo, že zvolený kandidát Ing. Jan Urbášek se vzdal své funkce zastupitele obce, protože jeho povolání je neslučitelné s touto funkcí. Starostou byl zvolen znovu, již potřetí, Jaroslav Nimrichtr. Jedná se o uvolněnou funkci. Místostarostou obce byl znovu zvolen Ing. Jirí Pumpřla (BEZPP), člen politického uskupení Nestraniční. Místostarosta je pro svou funkci neuvolněn, stejně jako další tři členové rady, jimiž byli zvoleni Mgr. Petr Hecl, Ing. Alois Horák a Ing. Lenka Vláčelová. Účast občanů na ustavujícím zasedání obce byla velice nízká i přesto, že se toto zasedání konalo v Kulturním domě Postřelmov v čase posunutém na 18:00 hodin. Nebyla zaplněna ani třetina velkého sálu a účastnilo se 50 občanů z obce (rozhovor č. 6, 2014).

4.4. Koaliční jednání

Obec Postřelmov sestavuje radu a její zastupitelstvo má patnáct členů, proto je možné zkoumat na místní úrovni koaliční jednání. V roce 2006 se v obci vytvořila koalice

ODS a KDU-ČSL. Vznikla minimální vítězná ideově propojená koalice, která byla složena ze dvou politických pravicových stran, které mají k sobě ideově blízko. Starostou byl zvolen Jaroslav Nimrichtr (BEZPP) z ODS a na koalici se dohodli s KDU-ČSL, která ve volbách získala 19,72 % (tři mandáty). ODS vyhrála volby v období 2006–2010, získala 36,05 % hlasu a šest mandátů. Koalice tak měla v patnáctičlenném zastupitelstvu dohromady devět hlasů. Dvě místa v radě měli představitelé ODS a další dvě patřila členům KDU-ČSL (*rozhovor č. 1*).

V roce 2010 se v obci vytvořila opět koalice ODS a KDU-ČSL. Vznikla minimálně vítězná ideově propojená koalice stejně jako v roce 2006. Starostou byl znovu zvolen Jaroslav Nimrichtr (BEZPP) z ODS. ODS vyhrála volby v období 2010–2014, získala 37,3 % a šest mandátů.

Dle Ing. Aloise Horáka koaliční vyjednávání probíhalo takto: *„Nejdříve byli vysláni dva vyjednavací z KDU-ČSL a setkali se s ODS a jejich předsedkyní. KDU-ČSL přednesla svoje požadavky na místa místostarosty a člena rady. ODS měla také požadavek na funkci místostarosty. Po vyjednávání KDU-ČSL ustoupila s tím, že bude mít dva členy v radě. ODS měla představu, že tam bude jiné složení – převažovali však více kandidáti bez politické příslušnosti. V ODS bylo velké pnutí a ODS se v Postřelmově rozpadla v roce 2013. Příčinou toho, že došlo k rozpadu ODS, bylo obsazení ODS v kraji i v celé lokalitě. Situace nebyla dobrá pro ODS v celé republice.“* (*rozhovor č. 5*)

Výzkumnou otázku, kterou jsme si stanovili na začátku, se nyní pokusíme potvrdit nebo vyvrátit. Tvrzení zní: „Koalice v menších středních obcích získávají podobu uzavřené a neformální velké koalice, ve které existuje nepsané vymezení sfér vlivu a jednotliví aktéři proti sobě neútočí, aby se z této velké rodiny nevyřadili.“ (Jüptner, 2004, s. 91) Obec Postřelmov patří do kategorie obcí menší střední velikosti nejen počtem obyvatel, ale také tím, že se zde láme poměr sil mezi nezávislymi kandidáty a politickými stranami. Provedené rozhovory potvrdily, že politické strany nevyvíjejí přílišnou aktivitu, voliči strany hodnotí zejména podle osobností na jejich kandidátních listinách. Z uvedené tabulky vyplývá, že v Postřelmově ne vždy získává vznikající koalice podobu uzavřené a neformální velké koalice. V období 1994–1998 působila v obci koalice tvořená třemi

politickými stranami (ODS, KDU-ČSL, KSČM) a to právě byla koalice široká (Balík, 2008, s. 130). Tato koalice vzniká v případě, kdy se spojí všechny relevantní politické síly, a mimo tuto koalici ponechají z ideologických důvodů jednoho relevantního politického partnera, příp. politický proud. Na komunální úrovni se lze též setkat s širokou koalicí proti straně bývalého starosty. Tato koalice musí být více než dvoučlenná. V letech 1998–2002 vznikla koalice nadměrně ideově nepropojená (NIN), která patří do třídy koalic nadměrných. Koalici utvořily ODS, KDU-ČSL a KSČM. Koalice musí splňovat podmínku přítomnosti jednoho nadbytečného člena, ale liší se, pokud ji tvoří ideově vzdálení členové. Podstatné je, aby pro tento typ koalice působilo v opozici více politických subjektů. V případě, že by to byl jen jeden, šlo by o koalici širokou (Balík, 2008, s. 112).

Tabulka č. 22: Koalice v obci Postřelmov

Období	Subjekty koalice	Typ koalice
1994–1998	ODS, KDU-ČSL, KSČM	široká
1998–2002	ODS, KDU-ČSL, KSČM	NIN
2002–2006	SZ, ODS, KDU-ČSL	NIP
2006–2010	ODS, KDU-ČSL	MVIP
2010–2014	ODS, KDU-ČSL	MVIP

Zdroj: Balík, 2008

Pro období 2002–2006 vytvořily koalici SZ, ODS a KDU-ČSL. Vznikl typ koalice nadměrně ideově propojené. Jedná se o třídu koalice nadměrné, kdy se vyskytuje alespoň jeden nadbytečný člen, bez kterého by koalice stále disponovala většinou hlasů. Druhou podmínkou je nutnost ideové příbuznosti těchto politických stran. Tato podmínka byla také splněna.

Od roku 2006 byla ODS a KDU-ČSL nově vytvořena koalice minimálně vítězná ideově propojená. Jedná se o koalici, která má přesně tolik členských subjektů, příp. mandátů, kolik je zapotřebí k většině. Její členové mají k sobě ideově blízko. Tento typ koalice nejvíce podporuje soutěživost stranického systému. Aktéři, kteří ji vytvářejí, se řídí motivy racionální volby, tj. maximalizují politický vliv za vynaložení co nejmenší energie (Balík, 2008, s. 109–111).

Od roku 2010 byla znovu vytvořena koalice dvěma stranami – ODS a KDU-ČSL – a vznikla koalice minimálně ideově propojená.

4.5. Rozvoj – jednání a rozhodování zastupitelstva

Další otázka se týkala, jak se v zastupitelstvu přijímají rozhodnutí, jestli jsou schopni prosadit svoje návrhy. Rada obce překládá zastupitelstvu, co se bude na daném jednání zastupitelstva projednávat. Zasedání zastupitelstva obce je veřejné a občané obce se jej mohou zúčastňovat, v Postřelmově je však zájem o účast na jednání zastupitelstva nepatrný. Radní Mgr. Petr Hecla se k tomu vyjádřil: *„Je malá účast na jednání zastupitelstva a celkový zájem občanů o dění v obci je velmi malý. Vysvětlujeme si to tak, že lidé jsou spokojeni v obci a nemají potřebu navštěvovat jednání zastupitelstva. Na zasedání rady starosta předkládá každý návrh na dotaci a rada to projedná. Na zasedání zastupitelstva jsou tyto návrhy předloženy ke schválení.“* (rozhovor č. 3).

Podle Mgr. Miroslava Šimáka: *„Na otevřené zastupitelstvo chodí málo lidí a to si vysvětlujeme tím, že občané na pravidelnou účast na jednání zastupitelstva nejsou zvyklí. Odhadem zastupitelstvo navštěvuje asi do 10 lidí. Zastupitelstvo nejdříve schválí projednávání programu, nejprve se všechny body projednají bez hlasování, bod po bodu. Diskuze s občany je zahrnuta v posledních bodech. Návrhová komise to projednává a v dalším bloku se jednotlivé návrhy přečtou a hlasuje se veřejně.“* (rozhovor č. 4).

Jako příklad rozvoje v obci uvádím situaci, kdy se místní samospráva musela zabývat otázkou, zda Postřelmov má či nemá vyhovující územní plán. Starosta Jaroslav Nimrichtr na zasedání zastupitelstva konaném dne 26. 3. 2012 informoval, že je nutné mít do konce roku 2012 nový územní plán. Z hlediska zdoluhavých procesních úkonů rada obce doporučila zadat nový územní plán již v roce 2012 (rozhovor č.1, 2014).

Ze zápisu ze zasedání zastupitelstva obce konaného dne 25. 3. 2013 vyplývá, že se při diskusi vyjádřil občan obce Ing. arch. Vít Janků, architekt, a apeloval na zastupitelstvo ve věci výběru zhotovitele nového územního plánu. Firma STAVOPROJEKT ŠUMPERK,

spol. s r.o., nabídla velmi nízkou cenu. Ing. arch. Vít Janků předložil vlastní úsudek hodnocení, zpracovaný písemně a navrhl, aby byla firma Stavoprojekt pro mimořádně nízkou nabídkovou cenu, kterou považoval za dumpingovou, z hodnocení vyloučena a byla zrušena smlouva o dílo. Avšak dle starosty tato firma odůvodnila cenu znalostí lokality. Vše měla projednat stavební komise a přehodnotit (rozhovor č.1, 2014).

Ze zápisu zasedání zastupitelstva obce konaného dne 21. 10. 2013 se dozvíme, že se Ing. arch. Vít Janků opět zapojil do diskuze nového územního plánu. Ing. arch. Janků se zajímal, jaké podklady z výběrového řízení byly zaslány na Českou komoru architektů a jaké na krajský úřad. Domníval se, že doklady na kraj byly zaslány až po vyjádření komory, což vnímal jako neférové jednání. Doporučil zastupitelstvu, aby se seznámilo se stanoviskem České komory architektů a jeho návrhem, aby se zamyslelo nad porovnáním propočtu cen a kvality práce architekta za nabízenou nízkou cenu. Dle krajského úřadu bylo výběrové řízení regulérní, ale on pochyboval o kvalitě budoucího územního plánu za takovou cenu. Domníval se, že uzavřená smlouva o dílo je v rozporu se zákonem.

Ze zápisu zasedání obce konaného dne 18. 12. 2013 se dozvíme, že se znovu diskutovalo o novém územním plánu. Ing. arch. Janků prohlásil, že by zpracování územního plánu mělo být zastaveno. Potvrdil, že obdržel informace, které požadoval. Sdělil k tomu, že v zadání zakázky vidí korupční jednání a dle něj se vyjádření z Krajského úřadu Olomouckého kraje vůbec netýkalo zadání a výběru zpracovatele územního plánu obce (zápisy z jednání zastupitelstva obce Postřelmov, 2014).

Na zastupitelstvu obce konaném dne 24. 3. 2014 se projednalo pokračování prací na tvorbě nového územního plánu obce. Starosta Jaroslav Nimrichtr zrekapituloval průběh všech jednání a postupů, které se týkaly tvorby nového územního plánu. S ohledem na to, že KÚ Olomouc potvrdil správnost postupu při výběru zhotovitele, navrhl odsouhlasit pokračování tvorby nového územního plánu.

Dne 29. 9. 2014 zastupitelstvo obce Postřelmov schválilo zadání vypracování územního plánu za účasti zástupce pořizovatele, kterým je MěÚ Zábřeh, dále pak zástupce

zhotovitele za firmu Stavoprojekt Šumperk (zápisy z jednání zastupitelstva obce Postřelmov, 2014).

Při projednávání územního plánu se ve výběrovém řízení vybíralo z pěti zhotovitelů. Dle slov Ing. Horáka: „*Vybrali jsme toho, kdo dal nejnižší cenu. Nyní to napadl občan obce, že jsme vybrali zhotovitele územního plánu, který to za danou cenu neudělá odborně. Dle něho bude mít daný zhotovitel náklady na hodinu 60 Kč a dle této stížnosti se jedná o dumpingovou cenu. Na Krajský úřad v Olomouci byla podána stížnost, že zastupitelé rozhodují v neprospěch obce. Podle posudku České komory architektů by tento plán měl zhotoven za 700 tis. Kč. Vybrán byl zhotovitel, který navrhoval cenu 180 000 Kč. Zhotovitel měl k takové ceně různé důvody, myslíme si, že chtěl poté získat další zakázky a proto dal nízkou cenu. Na zastupitelstvu jsme projednávali, jestli je možné danému zhotoviteli, který nabídl nejnižší cenu, tuto zakázku dát. Dopadlo to tak, že jsme podepsali dohodu s tímto navrhovatelem, který nabízel nejnižší cenu. Stěžovatel se na předposlední jednání zastupitelstva, kde se o tom nakonec rozhodlo, nedostavil a vzalo to zastupitelům hodně energie a času.*” (rozhovor č. 5, 2014).

4.6. Shrnutí

Sociální a ekonomickou situaci obyvatel obce Postřelmov je možné při pohledu na statistická data hodnotit jako relativně dobrou. Počet obyvatel se v obci po roce 1990 výrazně nezvyšuje. V obci chybí pracovní příležitosti, lidé za prací musí dojíždět do blízkých měst. V Postřelmově sídlí několik strojírenských firem, ale přesto je tady méně pracovních příležitostí. Dále je v Postřelmově málo možností pracovat v zemědělství. Jsou tady pouze tři soukromníci-zemědělci. Dopravní spojení s ostatními městy je velmi dobré. Postřelmov se nachází na trase mezi Zábřehem a Šumperkem. Cílem místní samosprávy je příliš nezadlužovat obec a mít vyrovnaný rozpočet obce, peněžní fondy, dodržovat finanční i územní stabilitu.

V obci Postřelmov působí místní politické strany, které před volbami oslovují občany, aby za ně kandidovali ve volbách do zastupitelstva; při sestavování kandidátních

listin se upřednostňují lidé s vysokou pravděpodobností volitelnosti. Za politické strany kandidují také nezávislí kandidáti. Na místní politické úrovni působí čtyři nejsilnější politické strany, kterými jsou ODS, KDU-ČSL, ČSSD a KSČM. Pro období 2010–2014 ve volbách zvítězila ODS. Tato strana se ovšem rozpadla; ve straně došlo k velkému pnutí, což ovlivnil také celorepublikový vývoj v ODS. Z rozhovorů vyplývá, že místní starosta si založil nové politické uskupení nazvané Nestraníci, a přetáhl si tam bývalé kandidáty za ODS (rozhovor č. 1, 2014).

Občané obce Postřelmov jsou členy občanských sdružení, na které se snaží obec přispívat z obecního rozpočtu. Mezi nejpočetnější spolky patří Tělovýchovná jednota Postřelmov, Sbor dobrovolných hasičů, Český červený kříž, myslivci, Junák, Asociace víceúčelových ZO technických sportů a činností a folklórní soubor Markovice. Na Sbor dobrovolných hasičů, který je zřizován jako složka obce, jsou čerpány různé dotace na jejich vybavení, poskytují se finance na údržbu budovy.

Z rozhovorů s místními zastupiteli je patrné, že místní samospráva s místními podnikateli příliš nekomunikuje, pouze je písemně osloví, pokud je nějaký problém nebo se v obci koná nějaká větší akce. Není navázána žádná úzká spolupráce s místními podnikateli. Starosta je časově zaneprázdněn a nestíhá se tomuto věnovat. Například pokud probíhá jednání o územním plánu, nejsou osobně informováni místní podnikatelé, kteří by se k tomu měli také vyjádřit.

Místní zastupitelé se potýkali s problémem, že současný územní plán neodpovídal platné legislativě, a muselo se začít pracovat na novém územní plánu.

Všeobecně můžeme říci, že v rámci rozhodujícího procesu místní samosprávy v oblasti rozvoje obce je většinou shoda. Svědčí o tom zápisy z jednání zastupitelstva, kdy místní zastupitelé jednali ohledně nového územního plánu. V územním plánu by se mělo soustředit všechno, co si lidé přejí, jak se bude obec dále rozvíjet.

Vztahy mezi místními politickými stranami a místními zastupiteli jsou relativně dobré, dle vyjádření místních zastupitelů z koalice, si v obci nehrají na žádné politické

strany a všichni hájí zájmy občanů a bojují za ně. Ve skutečnosti tomu tak však není, představitelé obce se dělí na pravici a levice. Důkazem toho je, že v obci probíhá předvolební setkání levicových stran (ČSSD, KSČM, SPOZ) nazvané Odpoledne pro děti. Přestože místní zastupitelé tvrdí, že žádné rozdělení v obci není, tak levice je mimo dění, když dojde na obsazování míst v radě, dělí se to podle stran.

Z rozhovorů se starostou vyplývá, že místní samospráva a politické strany mají mnohdy rozdílné názory. Především když se konají volby, tak se vztahy rozvíří. Vše si pak musí sednout a postupem času se vztahy začnou urovnávat, až se najde konsensus (*rozhovor č.1, 2014*). Za velkou koalici je označováno spojení dvou stran, jež bývají dominantními, ideově protikladnými aktéry, kteří do svého spolenectví již nemusí přibírat další menší partnery. Političtí aktéři dávají přednost shodě před konfliktním jednáním. Tvzení, že koalice v menších středních obcích získávají podobu uzavřené a neformální velké koalice, ve které existuje nepsané vymezení sfér vlivu a jednotliví aktéři proti sobě neútočí, aby se z této „velké rodiny“ nevyřadili, se pro obec Postřelmov nepotvrdilo. V obci Postřelmov se setkáváme se soutěživým systémem, vzniká zde minimálně vítězná koalice, která je tvořena dvěma stranami. Důvodem vzniku je, že politické strany se snaží maximalizovat svůj zisk, především mít svůj podíl na moci a chtějí mít co největší počet členů v zastupitelstvu.

4.7. Návrhy a doporučení

Při rozhovorech s místními zastupiteli bylo zjišťováno, jaká je návštěvnost na jednáních místního zastupitelstva a zjistilo se, že jednání navštěvuje přibližně deset občanů. Domnívám se, že jedním z opatření, kterým mohou zastupitelé zvýšit návštěvnost jednání zastupitelstva, je přesunout začátek jednání na pozdější dobu než je současných 17:00 hodin. Dle mého názoru je to příliš brzy, v různých firmách je pracovní doba do 16:00 hodin, obchody jsou otevřeny většinou také do 17:00. Přesto zastupitelé argumentují, že je to jen čtyřikrát do roka a že kdo se bude chtít zúčastnit, tak si ten čas najde. Ale dle mého názoru je to jen jejich pohodlnost a nejsou v tomto vstřícní k občanům obce.

Zjistila jsem, že nebyl dodržen zákon, když v krátkém čase patnácti dnů, které mohou maximálně uplynout mezi vyhlášením výsledků voleb a ustavujícím zasedáním zastupitelstva obce, nebylo uskutečněno ustavující zasedání obce. (srov. § 91 zák. č. 128/2000 Sb.) Volby do zastupitelstva obce proběhly 10.–11. 10., výsledky byly vyhlášeny 11. 10. 2014. Ustavující zasedání zastupitelstva proběhlo dne 5. 11. 2014. Nebyl dodržen termín max. 15 dní. Doporučuji, aby se dodržovala lhůta 15 dní.

Škola s obcí nespolupracuje, do výuky není zařazena francouzština. Postřelmov je spřátelen s anglickou obcí Willingham a francouzskou obcí Moyenneville. Proto bych navrhovala zavést ve škole výuku francouzštiny jako volitelného předmětu a také v obci uspořádat kurzy tohoto jazyka pro dospělé. V místním zastupitelstvu jsou zástupci ZŠ Postřelmov a mohli by toto prosadit.

Při rozhovorech jsem se setkala s kritikou webových stránek obce, problémem je, že stránky nejsou aktualizovány. S tím také souvisí, že by občané obce měli být lépe informováni o plánovaných akcích. Navrhovala bych zaměstnat na poloviční úvazek občana z obce, který by se o tyto stránky staral, aby byly zajímavé a aktuální, aby se zlepšila informovanost občanů. Mohlo by to mít vliv na větší návštěvnost společenských a kulturních akcí v Postřelmově a mohlo by dojít k větší spolupráci spolků při akcích.

V Postřelmově jsou při volbách do zastupitelstva obce zřizovány dva volební okrsky. V zákoně č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev, §26, je stanoveno, že volební okrsky se vytvářejí tak, aby zahrnovaly přibližně 1 000 voličů. Postřelmov má tyto okrsky větší. Navrhovala bych, aby se pro další volební období vytvořil třetí volební okrsek. V současné době toto rozdělení nevyhovuje a není v souladu se zákonem.

Volební okrsek č. 1

ulice: *ČSA, Klubovní, Luční, Moravní, Na Konečné, Na Lužích, Nová, Novodvorská, Nový Dvůr, Osvobození, Příční, Růžová, Sadová, Spálená, Spojovací, Tichá, Tovární, U Zahrádek, Vyhnálovská, Zahradní.*

Volební okrsek č. 2

ulice: *Ballonova, Brachtlova, Hradecká, Komenského, Krátká, Lihovarská, 1. máje, Mírová, Na Borech, Pod Lipami, Potoční, prof. Jursy, Školní, U Mýta, U Kapličky, V Kopci, Závořická, Žerotínova.*

V roce 2010 proběhly volby do zastupitelstva obce v Postřelmově s celkovým počtem voličů v seznamu 2 669, z toho bylo v prvním okrsku 1 172 voličů a ve druhém okrsku 1 492 voličů. Skutečná volební účast v prvním okrsku byla 49,74 % a ve druhém okrsku 49,63%. V roce 2014 proběhly volby do zastupitelstva obce v Postřelmově s celkovým počtem voličů 2 594, z toho bylo v prvním volebním okrsku 1 277 voličů a ve druhém volebním okrsku 1 317 voličů.

Navrhuji nové dělení na tři volební okrsky, které by lépe vyhovovalo zákonu č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev, §26.

Volební okrsek č. 1:

ulice: *Ballonova, Brachtlova, Komenského, Krátká, 1.máje, Mírová, Potoční, prof. Jursy, V Kopci, Závořická.*

Volební okrsek č. 2:

ulice: *ČSA, Hradecká, Klubovní, Lihovarská, Na Borech, Nová, Osvobození, Školní, Tichá, Tovární, U Kapličky, U Mýta, Žerotínova.*

Volební okrsek č. 3:

ulice: *Luční, Moravní, Na Lužích, Na Konečné, Novodvorská, Nový Dvůr, Příční, Spálená, U Zahrádek, Zahradní, Vyhnálovská.*

Závěr

Od doby, kdy došlo k reformě celého politického systému, uplynulo již 25 let. Došlo především k obnově územní samosprávy. Před revolucí 1989 existoval pouze monokratický systém národních výborů, jež byly orgány státní správy a vykonávaly funkce vyhrazené dříve samosprávě.

Diplomová práce se zabývala tím, jaký je vliv místní samosprávy na rozvoj obce Postřelmov. Předem bylo potřeba vymezit hlavní socioekonomické ukazatele této obce, kolik má tato obec obyvatel, kde se nachází a jaké služby tato obec nabízí svým obyvatelům, jaké jsou zde pracovní příležitosti a jak se lidé dostávají za prací do okolních měst. Socioekonomické ukazatele dané obce nám vyjadřují, jak tato obec funguje a jaké jsou v ní podmínky pro život, jestli se do obce budou stěhovat noví obyvatelé či nikoliv. Obec Postřelmov se nachází mezi městy Šumperk a Zábřeh a má velmi výhodné dopravní spojení s těmito městy.

V práci jsou zmapovány dva investiční projekty, které slouží jako důkaz rozvoje obce. Prvním investičním projektem je výstavba nové víceúčelové sportovní haly, která byla dokončena v roce 2008 a která je využívána především místní zájmovou skupinou Tělovýchovná jednota Postřelmov. Druhým investičním projektem je revitalizace centra Postřelmova, který má být zahájen v roce 2014. Tento projekt má vyřešit několik problémů, s kterými se místní obyvatelé setkávají. V centru obce je silný provoz a jsou zde nebezpečné místa, kde chybí přechody pro chodce, nevyhovující chodníky a veřejné prostranství, havarijní stav inženýrských sítí. Na oba projekty musela obec žádat o dotace a také se podílet financemi z vlastních zdrojů.

Bylo hodnoceno fungování místní samosprávy (politické aspekty řízení) a analyzovaly se vzájemné vztahy mezi aktéry politického dění v obci. Z tohoto důvodu byly vedeny rozhovory s jejich představiteli. Z rozhovorů bylo zjištěno, že zastupitelé, kteří jsou v koalici, si myslí, že místní samospráva funguje dobře a jsou s ní spokojeni. Ovšem představitelé opozice se vyjádřili, že již tolik spokojeni nejsou a bylo by možné toho hodně

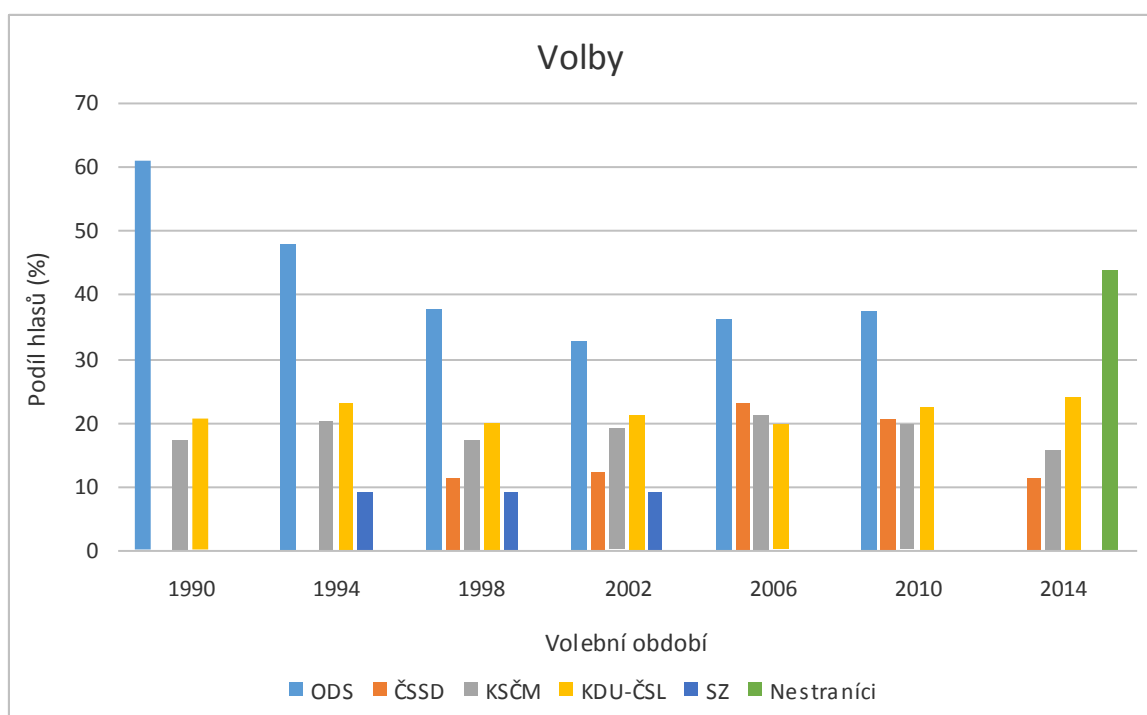
změnit. Z rozhovorů vyplynulo, že místní samospráva příliš nespolupracuje s místními podnikatelskými subjekty. Vzájemná spolupráce je totiž předpokladem k dobrému fungování a rozvoji obce. Místní samospráva tyto podnikatele osloví jen v případě větších akcí, například plesu. Zájmové skupiny jsou na tom o něco lépe, jelikož představitelé místní samosprávy jsou většinou také členy těchto sdružení. Představitelé místní samosprávy jsou s rozvojem v obci spokojeni a v rozhovorech se vyjádřili, na co jsou nejvíce pyšní a co je potřeba v obci ještě dále zlepšovat a co je tu také problémem. Místní samospráva se snaží dobře hospodařit a v případě, že se snaží získat investiční úvěr, ručí svými příjmy. Z tohoto důvodu může nastat situace, že když bude probíhat nějaká investiční akce, tak může být rozpočet obce schodkový. V obci Postřelmov se také sestavuje střednědobý výhled na několik roků dopředu, kdy se investice naplánují a rozdělí tak, aby nezatížily obecní rozpočet do té míry, že by ohrozily běžné fungování obce.

V diplomové práci byla položena výzkumná otázka, ve které jsme se pokusili potvrdit či vyvrátit tvrzení, které uvedl Petr Jüptner ve svém textu Komunální koalice a politické modely. Tvrzení zní: „Koalice v menších středních obcích získávají podobu uzavřené a neformální velké koalice, ve které existuje nepsané vymezení sfér vlivu a jednotliví aktéři proti sobě neútočí, aby se z této velké rodiny nevyřadili.” (Jüptner, 2004, s. 91). Tvrzení se v této práci nepotvrdilo. V obci Postřelmov se setkáváme se soutěživým systémem, kdy vzniká minimálně vítězná koalice, která je tvořena dvěma stranami. Důvodem vzniku koalice je, že se politické strany snaží maximalizovat svůj zisk a hlavně mít svůj podíl na moci a získat největší počet členů v zastupitelstvu.

V práci jsou zřehledněny a analyzovány výsledky komunálních voleb v obci Postřelmov, které proběhly v letech 2006, 2010, 2014. Převážná většina kandidujících občanů za politické strany jsou občané bez politické příslušnosti. Při sestavování kandidátních listin se upřednostňují lidé s vysokou pravděpodobností volitelnosti. Dle tvrzení místních zastupitelů si v obci nehrají na žádné politické strany a hájí především zájmy občanů. Opak je ale pravdou, v obci probíhají před volbami různé předvolební akce levicových stran, dále taky při obsazování míst v radě rozhoduje dělení na levicové a pravicové strany.

Pro účel souhrnného zhodnocení volebních výsledků komunálních voleb slouží graf č. 6., z kterého vyplývá, že v obci Postřelmov vítězila převážně ODS, která však v roce 2013 zanikla a místo ní vzniklo nové politické uskupení Nestraníci. Při volbách 2014 nově založené politické uskupení v čele s místním starostou získalo největší počet hlasů a stala se tak nástupcem ODS.

Graf č. 6: Volební výsledky obce Postřelmov v letech 1990–2014

Zdroj: Balík, 2008; vlastní zpracování

Seznam použitých zdrojů

1. BALÍK, Stanislav. *Komunální politika*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2009. 250 s. ISBN 987-80-247-2908-4.
2. BALÍK, Stanislav. *Metodologie výzkumu komunální politiky*. 1. vydání. Brno: ISPO – CDK, 2005. ISBN 80-7325-074-8.
3. BALÍK, Stanislav. *Okresy na Severu*. 1. vydání. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury – CDK, 2008. 198 s. ISBN 978-80-7325-174-1.
4. BERNARD, Josef. *Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj*. Praha: Sociologické nakladatelství SLON, 2011. ISBN 978-80-7419-069-8.
5. BROKL, Lubomír. A KOL. *Reprezentace zájmů v politickém systému České republiky*. Praha: Sociologické nakladatelství. 1997. 212 s. ISBN-10: 80-858 50-48-6.
6. BROŽ, Jaroslav. *130 let Sboru dobrovolných hasičů v Postřelmově*. Kartotisk, s.r.o. 2010. 50 s. ISBN 978-80-254-7519-5.
7. CABADA, Ladislav. A KOL. *Koalice a koaliční vztahy*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006. 224 s. ISBN 80-7380-004-7.
8. ČMEJREK, Jaroslav; BUBENÍČEK, Václav; ČOPÍK, Jan; *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing. 2010. 223 s. ISBN 978-80-247-3061-5.
9. ČMEJREK, Jaroslav. A KOL. *Participace občanů na veřejném životě venkovských obcí ČR*. Praha: Kernberg Publishing, 2009. 133 s. ISBN 978-80-87168-10-3.
10. DOUBRAVSKÝ, Zdeněk. *Bukůvkové z Bukovky a jejich rodinná hrobka v Postřelmově*. Postřelmov: Obecní úřad, 2006. 24 s.
11. DOUBRAVSKÝ, Zdeněk. A KOL. *Postřelmov na dobových pohlednicích a fotografiích*. Postřelmov: Obecní úřad, 2008. 65 s. ISBN 978-80-254-2805-4.
12. DOUBRAVSKÝ, Zdeněk. A KOL. *Postřelmov 650 let*. Postřelmov: Obecní úřad, 1999.
13. JÜPTNER, Petr. *Komunální koalice a politické modely*. *Politická revue* č.2, 2004.
14. MAJEROVÁ, Věra; MAJER Emerich. *Empirický výzkum v sociologii venkova a zemědělství – část II*. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2009. ISBN 978-80-213-1698-0.

15. PAVLÍKOVÁ, Hana. *Zajímavosti obce*. Postřelmov: Obecní úřad, 2012.
16. PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.
17. REKTOŘÍK, Jan; ŠELEŠOVSKÝ, Jan. A KOL. *Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací*. 1. vydání. Brno: Masarykova Univerzita v Brně, 1999. 140 s. ISBN 80-210-2126-8.
18. ŘÍCHOVÁ, Blanka. *Úvod do současné politologie*. Praha: Portál, 2002. 207 s. ISBN 80-7178-628-4.

Seznam použitých internetových zdrojů

Conti-rsc [online]. conti-rsc.cz, [2014-03-15]. Dostupný z www: <http://www.conti-rsc.cz/o-firme>

Historický lexikon obcí České republiky [online]. czso.cz, [2014-03-12]. Dostupný z www: <http://www.czso.cz/csu/2004edicniplan.nsf/p/4128-04>

J.V.Š. s.r.o. [online]. jvs-sro.cz, [2014-03-20]. Dostupný z www: <http://www.jvs-sro.cz/>

Karsit [online]. dev-karsit-dmp.azurewebsites.net, [2014-03-15]. Dostupný z www: <http://dev-karsit-dmp.azurewebsites.net/cs/nastrojarna-postrelmov>

Mateřská škola [online]. skolka.postrelmov.org, [2014-01-20]. Dostupný z www: <http://www.skolka.postrelmov.org/index.php/o-skole>

Mikroregion Zábřežsko [online]. zabrezsko.cz, [2014-02-20]. Dostupný z www: <http://www.zabrezsko.cz/198-realizovane-projekty-2011>

Mezinárodní folkórní festival [online]. festivalsummerk.cz, [2014-10-15]. Dostupný z www: <http://www.festivalsummerk.cz/index.html>

Monitor státní pokladna [online]. monitor.statnipokladna.cz, [2014-10-20]. Dostupný z www: <http://monitor.statnipokladna.cz/2014/obce/detail/00303232>

Obecní úřad [online]. postrelmov.zabrezsko.cz, [2014-01-30]. Dostupný z www: <http://www.postrelmov.zabrezsko.cz/>

Penta Trading [online]. penta-edm.cz, [2014-03-20]. Dostupný z www: <http://www.penta-edm.cz/text-kdo-jsme/>

Pension [online]. penzion.postrelmov.org, [2014-02-10]. Dostupný z www: <http://www.penzion.postrelmov.org/>

RK. [online]. rkcompany.cz, [2014-03-22]. Dostupný z www: <http://www.rkcompany.com/cz/o-nas#obsah>

Slovácké strojírny, a.s. [online]. sub.cz, [2014-03-25]. Dostupný z www: <http://www.sub.cz/mep-postrelmov/>

VOLBY. Volby do zastupitelstev obcí 20. 10. -21. 10. 2006 [online]. volby.cz, [2014-03-10]. Dostupný z www: <http://www.volby.cz/pls/kv2006/kv1111?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=1&xnumnuts=7105&xobec=540773&xobecnaz=Post%F8elmov&xstat=0&xvyber=0>

VOLBY. Volby do zastupitelstev obcí 15. 10. -16. 10. 2010 [online]. volby.cz, [2014-03-10]. Dostupný z www: <http://www.volby.cz/pls/kv2010/kv1111?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=1&xnumnuts=7105&xobec=540773&xobecnaz=Post%F8elmov&xstat=0&xvyber=0>

VOLBY. Volby do zastupitelstev obcí 10. 10. -11. 10. 2014 [online]. volby.cz, [2014-10-30]. Dostupný z www: <http://www.volby.cz/pls/kv2014/kv1111?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=1&xnumnuts=7105&xobec=540773&xstat=0&xvyber=0>

Seznam legislativních dokumentů

1. Zákon č. 128 /2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
2. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.
3. Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev v obcích.

Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Klasické dělení správy

Obrázek č. 2: Znak obce Postřelmov

Obrázek č. 3: Renesanční hrobka Bukůvků z Bukovky

Obrázek č. 4: Kostel Sv. Matouše v Postřelmově

Obrázek č. 5: Obecní úřad Postřelmov

Obrázek č. 6: Nová víceúčelová sportovní hala v Postřelmově

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Růst obyvatelstva v obci Postřelmov

Tabulka č. 2: Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity

Tabulka č. 3: Rozpočty obce 2012 – 2014

Tabulka č. 4: Rozpočty obce 2007–2011

Tabulka č. 5: Věkové kategorie počítané ke dni 31. 12. 2013

Tabulka č. 6: Volební výsledky obce Postřelmov v letech 1990–2014

Tabulka č. 7: Výsledky voleb do zastupitelstva v roce 2006

Tabulka č. 8: Výsledky voleb strany ODS

Tabulka č. 9: Výsledky voleb strany ČSSD

Tabulka č. 10: Výsledky voleb strany KDU-ČSL

Tabulka č. 11: Výsledky voleb strany KSČM

Tabulka č. 12: Volby do zastupitelstva v roce 2010

Tabulka č. 13: Výsledky komunálních voleb strany ODS

Tabulka č. 14: Výsledky komunálních voleb strany ČSSD

Tabulka č. 15: Výsledky komunální voleb strany KDU-ČSL

Tabulka č. 16: Výsledky komunální voleb strany KSČM
Tabulka č. 17: Výsledky voleb do zastupitelstva v roce 2014
Tabulka č. 18: Výsledky komunální voleb strany Nezařazení
Tabulka č. 19: Výsledky komunálních voleb strany KDU-ČSL
Tabulka č. 20: Výsledky komunálních voleb strany KSČM
Tabulka č. 21: Výsledky komunálních voleb strany ČSSD
Tabulka č. 22: Koalice v obci Postřelmov

Seznam grafů

Graf č. 1.: Obyvatelstvo podle věku obce Postřelmov
Graf č. 2: Příjmy obce Postřelmov v roce 2014
Graf č. 3: Příjmy obce Bludov v roce 2014
Graf č. 4: Výdaje obce Postřelmov v roce 2014
Graf č. 5: Výdaje obce Bludov v roce 2014
Graf č. 6: Volební výsledky obce Postřelmov v letech 1990–2014

Seznam rozhovorů

Rozhovor č. 1: starosta obce Postřelmov Jaroslav Nimrichtr
Rozhovor č. 2: Jana Flejgrová (členka zastupitelstva, členka sdružení ČČK,
předsedkyně komise pro občanské záležitosti)
Rozhovor č. 3: Mgr. Petr Hecl (člen rady, učitel ZŠ Postřelmov)
Rozhovor č. 4: Mgr. Miroslav Šimák (člen zastupitelstva, zástupce ředitele ZŠ
Postřelmov, předseda kontrolního výboru, krajský zastupitel)
Rozhovor č. 5: Ing. Alois Horák (člen zastupitelstva, tajemník KDU-ČSL, předseda
sdružení TJ Postřelmov)
Rozhovor č. 6: Ing. Jan Grau (člen zastupitelstva, důchodce)
Rozhovor č. 7: Bc. Miroslava Nezbedová (členka kulturní komise)

Přílohy

Seznam příloh

Příloha č. 1: Polostrukturovaný rozhovor

Příloha č. 2: Tabulka č. 23: Přehled respondentů pro rozhovor

Příloha č. 3: Tabulka č. 24: Věková struktura obyvatelstva obce Postřelmov

Příloha č. 4: Tabulka č. 25: Obyvatelstvo podle pohlaví a rodinného stavu

Příloha č. 5: Tabulka č. 26: Obyvatelstvo podle nejvyššího ukončeného vzdělání

Příloha č. 6: Tabulka č. 27: Obyvatelstvo podle národnosti

Příloha č. 7: Tabulka č. 28: Obyvatelstvo podle náboženské víry

Příloha č. 8: Tabulka č. 29: Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity

Příloha č. 9: Tabulka č. 30: Domovní fond obce Postřelmov

Příloha č. 10: Tabulka č. 31: Obydlené byty podle právní důvodu užívání a počtu obytných místností

Příloha č. 11: Tabulka č. 32: Vyjždění za prací a do škol

Příloha č. 12: Územní plán

Příloha č. 13: Plánek investiční akce revitalizace centra obce

Příloha č. 1

Polostrukturovaný rozhovor

1. Co Vás vedlo k tomu, že jste kandidoval ve volbách?
2. Je v obci místní organizace?
3. Kolik má nyní členů?
4. Zvyšuje se počet v místní organizaci nebo klesá?
5. Jak dáváte dohromady kandidátní listiny na volby?
6. Je nějaký problém při sestavování kandidátních listin?
7. Koho oslovujete a jak si vybíráte kandidáty? Je problém sehnat 15 lidí?
8. Podle čeho se rozhoduje, kdo bude první a kdo poslední na kandidátní listině?
9. Jakým způsobem probíhá Vaše předvolební kampaň?
10. Umožní obec dát program kampaně do místního měsíčníku Střely Postřelmov?
11. Jestli jsou body v kampani stejné jako u ostatních kandidujících stran?
12. Jaké byly výsledky voleb v minulých letech?
13. Jak probíhala koaliční vyjednávání? Jakým způsobem?
14. O čem jednali a jestli se jednání týkalo bodů programu?
15. Co si myslíte, že je v obci největším problémem a jestli v obci něco chybí?
16. Investiční akce – výstavba nové tělocvičny. Bylo složité získat peníze na novou tělocvičnu?
17. Jak o této investiční akci rozhodovali v radě a v zastupitelstvu?
18. Bylo obtížné získat úvěr?

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha č. 2

Tabulka č. 23: Přehled respondentů pro rozhovor

Označení	Pohlaví	Věk	Pracovní pozice	Dosažené vzdělání
R1	muž	59	starosta	SS
R2	žena	57	členka ČSSD	SS
R3	muž	32	člen KDU-ČSL	VŠ
R4	muž	42	člen KSČM	VŠ
R5	muž	57	Člen KDU-ČSL	VŠ
R6	muž	72	člen ČSSD	VŠ
R7	žena	34	členka kulturní komise	VŠ

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha č. 3

Tabulka č. 24: Věková struktura obyvatelstva obce Postřelmov

		Celkem	muži	ženy
Obyvatelstvo celkem		3 156	1 523	1 633
	0 - 14	466	222	244
	15 - 19	183	92	91
	20 - 29	416	206	210
	30 - 39	470	241	229
	40 - 49	413	201	212
	50 - 59	464	238	226
	60 - 64	238	123	115
	65 - 69	179	81	98
	70 - 79	201	79	122
	80 a více let	114	34	80

Zdroj: Sčítání lidu 2011

Příloha č. 4

Tabulka č. 25: Obyvatelstvo podle pohlaví a rodinného stavu

		Celkem	muži	ženy
Obyvatelstvo celkem		3 156	1 523	1 633
z toho rodinný stav	svobodní, svobodné	1 248	658	590
	ženatí, vdané	1 398	692	706
	rozvedení, rozvedené	290	137	153
	vdovci, vdovy	219	35	184

Zdroj: Sčítání lidu 2011

Příloha č. 5**Tabulka č. 26: Obyvatelstvo podle nejvyššího ukončeného vzdělání**

		Celkem	muži	ženy
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let		2 690	1 301	1 389
z toho podle stupně vzdělání	bez vzdělání	17	5	12
	základní včetně neukončeného	461	167	294
	střední vč. vyučení (bez maturity)	1 064	609	455
	úplné střední (s maturitou)	736	322	414
	nástavbové studium	67	26	41
	vyšší odborné vzdělání	23	11	12
	vysokoškolské	239	112	127

*Zdroj: Sčítání lidu 2011***Příloha č. 6****Tabulka č. 27: Obyvatelstvo podle národnosti**

		Celkem	muži	ženy
Obyvatelstvo celkem		3 156	1 523	1 633
z toho národnost	česká	1 754	819	935
	moravská	533	266	267
	slezská	1	1	-
	slovenská	43	17	26
	německá	7	3	4
	polská	8	1	7
	romská	-	-	-
	ukrajinská	7	4	3
	vietnamská	2	1	1
	neuveдено	684	355	329

Zdroj: Sčítání lidu 2011

Příloha č. 7

Tabulka č. 28: Obyvatelstvo podle náboženské víry

		Celkem	muži	ženy
Obyvatelstvo celkem		3 156	1 523	1 633
Věřící – nehlásící se k žádné církvi ani náboženské společnosti		224	93	131
Věřící – hlásící se k církvi, náboženské společnosti		609	259	350
z toho	Církev římskokatolická	530	225	305
	Církev československá husitská	7	4	3
	Českobratrská církev evangelická	11	6	5
	Náboženská společnost Svědkové Jehovovi	-	-	-
	Pravoslavná církev v českých zemích	2	-	2
Bez náboženské víry		968	489	479
Neuvedeno		1 355	682	673

Zdroj: Sčítání lidu 2011

Příloha č. 8

Tabulka č. 29: Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity

		Celkem	muži	ženy	
Ekonomicky aktivní celkem		1 499	831	668	
v tom:	zaměstnaní	1 326	744	582	
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	1 058	573	485
		zaměstnavatelé	44	32	12
		pracující na vlastní účet	147	103	44
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	42	24	18
		ženy na mateřské dovolené	32	-	32
nezaměstnaní		173	87	86	
Ekonomicky neaktivní celkem		1 551	626	925	
z toho	nepracující důchodci	759	295	464	
	žáci, studenti, učni	503	229	274	
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		106	66	40	

Zdroj: Sčítání lidu 2011

Příloha č. 9

Tabulka č. 30: Domovní fond obce Postřelmov

		Celkem	rodinné domy	bytové domy	ostatní budovy
Domy úhrnem		633	566	52	15
Domy obydlené		584	520	52	12
z toho podle vlastnictví domu	fyzická osoba	488	482	4	2
	obec, stát	11	1	4	6
	bytové družstvo	4	-	4	-
	spoluvlastnictví vlastníků bytů	59	33	25	1
z toho podle období výstavby nebo rekonstrukce domu	1919 a dříve	41	37	2	2
	1920 - 1970	197	169	24	4
	1971 - 1980	119	110	8	1
	1981 - 1990	90	73	16	1
	1991 - 2000	85	82	1	2
2001 - 2011	48	47	-	1	

Zdroj: Sčítání lidu 2011

Příloha č. 10

Tabulka č. 31: Obydlené byty podle právního důvodu užívání a počtu obytných místností

		Celkem	rodinné domy	bytové domy	ostatní budovy
Obydlené byty celkem		1 196	628	524	44
z toho právní důvod užívání bytu	ve vlastním domě	510	502	6	2
	v osobním vlastnictví	241	-	235	6
	nájemní	173	31	109	33
	družstevní	154	-	154	-
z toho s počtem obytných místností	1	54	10	16	28
	2	102	37	62	3
	3	302	127	168	7
	4	401	171	226	4
	5 a více	268	248	20	-

Zdroj: Sčítání lidu 2011

Příloha č. 11

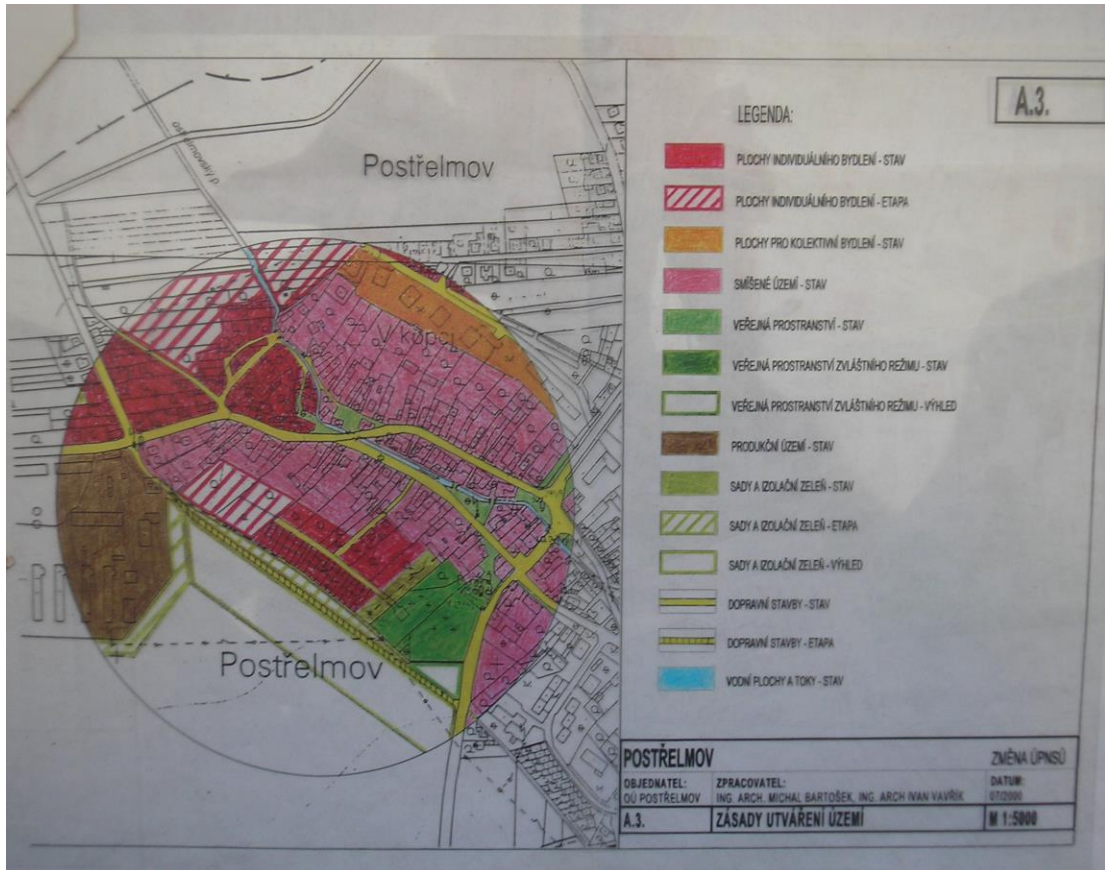
Tabulka č. 32: Vyjíždějící za prací a do škol

		Celkem	
Vyjíždějící celkem		936	
v tom	vyjíždějící do zaměstnání	638	
	v tom	v rámci obce	123
		do jiné obce okresu	436
		do jiného okresu kraje	27
		do jiného kraje	45
		do zahraničí	7
	vyjíždějící do škol	298	
	v tom	v rámci obce	74
mimo obec		224	

Zdroj: Sčítání lidu 2011

Příloha č. 12

Obrázek č. 7: Změna č. 1 územní plán

Zdroj: Obecní úřad Postřelmov

Příloha č. 13

Obrázek č. 8: Plánek investiční akce revitalizace centra obce

Zdroj: Obecní úřad Postřelmov